

K A P I T T E L 3 8

DIVERSE KJEMISKE PRODUKTER

Alminnelige bestemmelser

Dette kapitlet omfatter et stort antall kjemiske og beslektede produkter.

Det **omfatter ikke** isolerte kjemiske grunnstoffer eller isolerte, kjemisk definerte forbindelser (disse føres i alminnelighet under **kapittel 28** eller **29**) **med følgende unntak**:

1. Kunstig grafitt (posisjon 38.01).
2. Insekt-, sopp- og ugrasbekjempende midler, rottegift, antigromidler og plantevekstregulerende midler, desinfeksjonsmidler og liknende produkter, i slike former eller pakninger som beskrevet under posisjon 38.08.
3. Varer i form av ladninger for brannslukningsapparater eller som brannslukningsgranater og -bomber (posisjon 38.13).
4. Kunstig fremstilte krystaller (unntatt optiske elementer) av magnesiumoksid eller av alkali- eller jordalkali-metallenes halogenider, med vekt minst 2,5 g per stk. (posisjon 38.24).
5. Blekkfjernemidler i pakninger for detaljsalg (posisjon 38.24).

Ved anvendelse av kapittelnote 1.b, omfatter uttrykket ”næringsmidler eller andre stoffer med næringsverdi” hovedsakelig spiselige produkter fra avsnitt I til IV.

Uttrykket ”næringsmidler eller andre stoffer med næringsverdi” inkluderer også enkelte andre produkter, for eksempel produkter fra kapittel 28 anvendt som mineraltilskudd i tilberedte næringsmidler, sukkeralkoholer under posisjon 29.05, essensielle aminosyrer under posisjon 29.22, lecitin under posisjon 29.23, provitaminer og vitaminer under posisjon 29.36, sukkerarter under posisjon 29.40, fraksjoner av dyreblod til bruk i tilberedte næringsmidler under posisjon 30.02, kasein og kaseinater under posisjon 35.01, albuminer under posisjon 35.01, spiselig gelatin under posisjon 35.03, spiselige proteinsubstanser under posisjon 35.04, dekstrin og andre spiselige modifiserte stivelser under posisjon 35.05, sorbitol under posisjon 38.24, spiselige produkter fra kapittel 39 (for eksempel amylopektin og amylose under posisjon 39.13). Det skal bemerkes at denne produktlisten kun er illustrerende og således ikke uttømmende.

Kun tilstedeværelse av ”næringsmidler eller andre stoffer med næringsverdi” i en blanding er ikke tilstrekkelig til å utelukke blandingen fra kapittel 38 ved anvendelse av kapittelnote 1.b. Stoffer med næringsverdi som kun er av underordnet betydning i forhold til deres funksjon som kjemiske produkter, for eksempel som tilsetningsstoffer eller tekniske hjelpemidler, anses ikke som ”næringsmidler eller andre stoffer med næringsverdi” som beskrevet i denne noten. Blandinger som utelukkes fra kapittel 38 ved anvendelse av kapittelnote 1.b, er de som er av det slag som anvendes til fremstilling av næringsmidler til mennesker, og som brukes på grunn av sine ernæringsmessige egenskaper.

38.01 KUNSTIG GRAFIT; KOLLOIDAL ELLER HALVKOLLOIDAL GRAFIT; PREPARATER PÅ BASIS AV GRAFIT ELLER ANNET KULL I FORM AV PASTAER, BLOKKER, PLATER ELLER ANDRE HALVFABRIKATER.

1. **Kunstig grafitt** (elektrografitt) er en form for karbon som i alminnelighet fremstilles i elektrisk ovn ved oppvarming av en blanding av finmalt koks (vanligvis petrolkoks eller i enkelte tilfelle antrasittkoks, retortkoks, bekkoks etc.) og karbonholdige bindemidler (for eksempel bek eller tjære) til en tilstrekkelig høy temperatur (2500 til 3200 °C) for å sikre grafittisering av blandingen under katalytisk påvirkning av stoffer som finnes i blandingen (for eksempel silisiumdioksid eller jernoksid). Blandingene blir først ekstrudert eller presstøpt til ”grønne” blokker med kvadratisk eller rundt tverrsnitt. Disse blokker kan enten brennes (bakes) ved ca. 1000 °C og så grafittiseres, eller de kan grafittiseres direkte.

På denne måte fås et produkt med en tilsynelatende spesifikk vekt på ca. 1,5 til 1,6 som ved røntgenundersøkelse viser seg å ha den samme homogene, mikrokrySTALLINSKE struktur som grafitt. Kjemisk analyse bekrefter også at stoffet er grafitt (utfelling av grafittsyre).

Foruten de alminnelige kvalitetene av kunstig grafitt omfatter posisjonen:

- a. **Kunstig grafitt av reaktorkvalitet**, dvs. spesielt fremstilt kunstig grafitt med et borinnhold på høyst en milliontedel og med et totalt absorpsjonstverrsnitt for termiske neutroner på høyst 5 millibarn per atom. Denne kvalitet har et meget lavt askeinnhold (høyst 20 milliontedeler) og brukes som moderator eller reflektor i kjernereaktorer.
- b. **Impregnert eller ugjennomtrengelig kunstig grafitt**, dvs. kunstig grafitt som, for å øke den spesifikke vekt eller ugjennomtrengelighet for gasser, først er blitt impregnert i vakuum med tjære eller harpikser eller med oppløsninger av sukker eller andre organiske stoffer, og som deretter igjen er brent for å grafittisere de karbonholdige rester av disse tilsetninger.

Impregneringsprosessen kan gjentas flere ganger for å oppnå en høyere spesifikk vekt (1,9 eller mer) eller en høy grad av ugjennomtrengelighet. Impregnert grafitt kan også være av reaktorkvalitet.

Kunstig grafitt som hører under denne posisjonen, foreligger i alminnelighet som pulver, flak, blokker, plater, stenger, staver etc. Blokker og plater brukes, etter tilskjæring og omhyggelig ferdigbearbeiding (med små toleranser og en hensiktsmessig overflatebehandling), til fremstilling av kullbørster og andre varer av kull til elektrisk bruk som hører under posisjon 85.44 eller til fremstilling av deler til kjernereaktorer.

Posisjonen omfatter også skrap, avfall og brukte artikler av grafitt, som bare kan brukes til gjenvinning av kunstig grafitt.

Posisjonen omfatter ikke:

- a. Naturlig grafitt (**posisjon 25.04**).
- b. Retortkull, ofte feilaktig kalt ”kunstig grafitt” (**posisjon 27.04**).
- c. Kunstig grafitt som er overflatebehandlet, tilskåret til spesiell form, dreiet, boret, frest etc. eller bearbeidd til ferdige artikler. Slike varer til ikke-elektriske formål hører vanligvis under **posisjon 68.15** (for eksempel filtre, skiver, lager, støpeformer, syrefaste blokker); varer av det slag som brukes til elektriske formål hører under **posisjon 85.45**.
- d. Ildfaste varer, brent som keramikk, på basis av kunstig grafitt (**posisjon 69.02** eller **69.03**).

- e. Blokker, plater, stenger og liknende halvfabrikater, av kunstig grafitt som også inneholder pulver av sølv (**posisjon 71.06**).

2. Kolloidal eller halv-kolloidal grafitt.

- a. **Kolloidal grafitt** som består av finfordelt naturlig eller kunstig grafitt i kolloidal suspensjon i vann eller i andre medier (for eksempel alkohol, mineralolje), som kan være tilsatt små mengder av andre stoffer som tannin eller ammoniakk for å stabilisere suspensjonen. Kolloidal grafitt er i alminnelighet halv-flytende og brukes hovedsakelig til fremstilling av smøremidler eller på grunn av sin elektriske ledningsevne.
- b. **Halv-kolloidal grafitt** (dvs. grafitt i en halv-kolloidal suspensjon i vann eller andre medier). Halv-kolloidal grafitt kan brukes til å lage grafitterte oljer eller grafitterte overflater.

Denne kategori omfatter bare grafitt i kolloidal eller halv-kolloidal suspensjon i ethvert medium hvor grafitten er hovedbestanddel.

3. Preparater på basis av grafitt eller annet kull i form av pastaer, blokker, plater eller liknende halvfabrikater.

- a. **"Kull" i blokker, plater, barrer og liknende halvfabrikater av metallgrafitt eller andre kvaliteter.**

Disse betegnelser omfatter en gruppe halvfabrikater, for eksempel blokker, plater etc., som brukes til fremstilling av kullbørster til elektriske eller elektroniske maskiner eller apparater, og som består av karbonholdige materialer (alene eller blandet med andre stoffer). De er i alminnelighet av følgende typer:

1. **"Kull"** fremstilt ved brenning av blandinger av finmalt koks eller kjønørk og pulverisert naturlig eller kunstig grafitt med karbonholdige bindemidler som for eksempel bek eller tjære, ved en temperatur (1000 til 1200 °C) som er for lav til å frembringe en virkelig grafittisering.

Strukturen i de produkter som er fremstilt på denne måte er ikke homogen. Mikroskopisk undersøkelse viser en blanding av grafittkorn og korn av amorft karbon, og ved kjemisk analyse er utfellingen av grafittsyre svakere enn den som er fremstilt ved analyse av kunstig grafitt.

2. **Metallgrafittprodukter**, fremstilt ved en prosess som likner sintring (agglomerering, støping og brenning) av blandinger av pulverisert grafitt og pulver av uedle metaller (kobber, kadmium eller deres legeringer). Metallinnholdet varierer fra 10 til 95 %.

3. Produkter fremstilt ved å støpe en blanding av naturlig eller kunstig **grafittpulver med plast**.

Blokker og plater, særlig de som er fremstilt av de materialer som er nevnt ovenfor, foreligger vanligvis i størrelser på omkring 200 x 100 x 35 mm eller 150 x 70 x 30 mm. Etter tilskjæring og omhyggelig ferdigbearbeiding (med små toleranser og en hensiktsmessig overflatebehandling) brukes de hovedsakelig til fremstilling av kullbørster som hører under posisjon 85.45.

Når de ovennevnte halvfabrikatene inneholder pulverisert sølv, hører de under **posisjon 71.06**. Unntatt fra denne posisjonen er også blokker som er tilskåret til spesiell form, med bearbeidd overflate etc. (i alminnelighet **posisjon 68.15** eller **85.45**) og ildfaste varer som er brent som keramikk, og som er fremstilt på basis av amorft karbon eller naturlig grafitt (**posisjon 69.02** eller **69.03**).

- b. **Karbonholdige elektrodemasser.** Disse produkter består hovedsakelig av en blanding av antrasitt og steinkulltjærebeak (som virker som bindemiddel). De foreligger vanligvis i form av små blokker som settes inn i den øvre del av en metallbeholder over smelteovnen hvor de mykner under påvirkning av varme. Inne i beholderen dannes derved en sammenhengende elektrode slik at man ikke behøver å stanse smelteovnen for å skifte ut de brukte elektrodene. Den mest kjente elektrodemasse er "Søderbergmassen".

Liknende masser brukes til føringer i ovner; de bakes ved oppvarming av ovnen.

Denne kategorien omfatter også **grafitt i pastaform** som består av en blanding av grafitt i form av partikler (de fleste over 5 mikrometer (mikroner)) med mineralolje og kan brukes til overflatebearbeiding i maskinindustrien eller til fremstilling av grafittsmøremidler.

38.02 AKTIVKULL; AKTIVERTE, NATURLIGE, MINERALSKE PRODUKTER; ANIMALSK KULL, HERUNDER BRUKT, ANIMALSK KULL.

A. AKTIVKULL; AKTIVERTE, NATURLIGE, MINERALSKE PRODUKTER.

Kull og mineralske stoffer kalles aktiverte når deres overflatestruktur er blitt modifisert ved en passende behandling (med varme, kjemikalier etc.) for å gjøre stoffene bedre egnet til visse formål, for eksempel avfarging, adsorpsjon av gass eller fuktighet, katalyse, ionebytte eller filtrering.

Disse produkter faller i to grupper:

- I. Produkter som vanligvis er karakterisert ved en meget stor spesifikk overflate (flere hundre kvadratmeter per gram) og ved sitt innhold av van der Waals bindinger (fysisk adsorpsjon) eller frie, kjemiske bindemidler som kan mettes med organiske eller uorganiske molekyler (kjemisk adsorpsjon).

Disse produktene fremstilles ved kjemisk behandling eller varmebehandling av visse vegetabiliske eller mineralske stoffer (leire, bauxitt etc.) som inneholder naturlige forurensninger eller er tilsatt fremmede stoffer. Denne behandlingen forårsaker en forandring i strukturen i utgangsmaterialet, ledsaget av en økning av den spesifikke overflate. Når det gjelder krystallinske stoffer, kan behandlingen føre til deformasjoner i gitteret på grunn av innføring eller substitusjon av atomer med ulike valenser. De valenser som på denne måte forblir fri, kan forårsake kondensasjon av protoner eller elektroner på overflaten og gjør produktet aktivt som kjemisk adsorpsjonsmiddel, som katalysator eller som ionebytter.

- II. Produkter som vanligvis har en ganske liten spesifikk overflate (1 til 100 m²/g). Selv om disse produkter vanligvis har en høy elektrisk ladningstetthet, har de ingen utpreget adsorpsjonsevne og virker derfor ikke avfargende. På den annen side, i vandige dispersjoner forårsaker de en sterk elektrostatiske vekselvirkning med kolloider, idet de letter eller hindrer deres koagulering og derfor passer til bruk som filtreringsmidler.

Produkter av denne typen fremstilles vanligvis ved passende varmebehandling. Alkaliske substanser som er til stede under kalsineringsprosessen fremmer ofte dannelsen av overflateladninger.

Posisjonen omfatter:

- a. **Aktivkull.** Dette fremstilles vanligvis ved behandling av vegetabilisk, mineralsk eller annet kull (trekull, kull av kokosnøtt skall, torv, brunkull, steinkull, antrasitt etc.) ved høy temperatur med damp, karbondioksid eller andre gasser (gassaktivering), eller ved forkulling av celluloseholdige stoffer som er impregnert med oppløsninger av visse kjemikalier (kjemisk aktivering).

Aktivkull brukes i form av et fint pulver til avfarging av væsker i mange industrier (ved fremstilling av sukker eller glukose, i olje- og vinindustrien, legemiddelindustrien etc.). I form av korn brukes det til adsorpsjon av gasser (for eksempel gjenvinning av flyktige oppløsningsmidler i rensier, utvinning av benzen av lysgass etc.), til rensing av luft eller vann, som beskyttelse mot giftige gasser, i katalytiske prosesser eller for å fjerne gass som dannes ved elektrodene under elektrolyse (depolarisasjon).

- b. **Andre aktiverte, naturlige, mineralske produkter, for eksempel:**

1. **Aktivert diatoméjord**, som består av kiselgur eller andre utvalgte, kiselholdige, fossile jordarter. Om nødvendig blir de avkalket ved hjelp av syrer, brent under tilsetning av sintringsmidler, for eksempel natriumklorid eller natriumkarbonat og deretter malt og sortert. Kalket diatoméjord uten tilsetning av sintringsmidler er imidlertid **unntatt (posisjon 25.12)**.

2. **Visse vulkanske mineraler**, for eksempel perlitt, som etter maling blir utsatt for termisk sjokk i en meget sterk flamme (1000 °C eller mer) og deretter malt på nytt og sortert. Aktivert perlitt forekommer som et meget lett, skinnende pulver. Ved mikroskopisk undersøkelse viser det seg å bestå av meget tynne, gjennomsiktige flak med buete overflater.

De to typer produkter som er omtalt under punktene 1 og 2 foran, har en meget lav tilsynelatende spesifikk vekt og er filtreringsmidler som hovedsakelig brukes ved fremstilling av kjemiske eller farmasøytiske produkter (særlig antibiotika), ved fremstilling av sukker eller glukose, ved fremstilling av drikkevarer, til filtrering av vann etc.

3. **Aktivert leire og aktiverte jordarter**, som består av utvalgt kolloidal leire eller leiraktig jord som er aktivert ved hjelp av en syre eller et alkali (alt etter hva de skal brukes til), tørket og deretter malt. Når de er aktivert med et alkali, virker de emulgerende, suspenderende og agglomererende. Disse stoffer brukes ved fremstilling av pusse- og rengjøringsmidler, og på grunn av sine svellingsegenskaper, brukes de til å forbedre støperisand og boreslam. Når de er aktivert med en syre, brukes de hovedsakelig til avfarging av animalsk, vegetabilsk eller mineralsk olje, fett eller voks.
4. **Aktivert bauxitt**, som vanligvis blir aktivert ved hjelp av alkalier eller ved en passende termisk behandling. Den brukes hovedsakelig som katalysator samt til tørking eller avfarging.

Posisjonen omfatter heller ikke:

- a. Naturlig aktive mineralske produkter (for eksempel fullerjord) som ikke har vært behandlet for å modifisere deres overflatestruktur (**kapittel 25**).
- b. Aktiverte kjemiske produkter, for eksempel aktivert aluminiumoksid (**posisjon 28.18**), aktivert silikagel (**posisjon 28.11** eller **38.24**), ionebyttere av kunstig zeolitt (**posisjon 28.42**, eller hvis inneholdende bindemiddel, **posisjon 38.24**) og sulfonerte ionebyttere av kull (**posisjon 38.24**).
- c. Aktivkull som har karakter av legemidler (**posisjon 30.03** eller **30.04**), eller som er pakket i detaljsalgsemballasje til bruk som deodoriseringsmidler for kjøleskap, biler etc. (**posisjon 33.07**).
- d. Katalysatorer som består av et kjemisk produkt (for eksempel et metalloksid) fiksert på en bærer av aktivt materiale (for eksempel aktivkull eller aktivert diatoméjord) (**posisjon 38.15**).
- e. Ekspandert perlitt i form av lette, sfæriske granulater (**posisjon 68.06**).

B. ANIMALSK KULL, HERUNDER BRUKT, ANIMALSK KULL.

Denne gruppe omfatter de forskjellige slag av kull som er fremstilt ved forkulling av animalske stoffer, særlig:

1. **Beinkull** som er fremstilt ved forkulling av avfattede bein i lukket kar. Det er et porøst, svart produkt med et lavt innhold av rent karbon (i alminnelighet 10 til 20 vektprosent, men også vesentlig høyere når det er syrebehandlet). Det foreligger i form av pulver, korn, pasta eller stykker som fremdeles har formen av de bein eller beinstykker som er brukt til fremstillingen. Beinkull brukes til avfarging i mange industrier, særlig i sukkerindustrien, og som svart pigment, for eksempel ved fremstilling av polermidler og visse trykkfarger.

Brukt beinkull brukes som gjødsel og til fremstilling av svarte pigmenter.

2. **Blodkull** fremstilles ved forkulling av tørket blod i lukket kar. Det brukes vanligvis til avfarging.
3. **Elfenbeinsvart** fremstilles ved forkulling av elfenbeinsavfall. Det foreligger i alminnelighet som et meget fint, fløyelsaktig, svart pulver eller små uregelmessige kjegler og brukes i kunstnerfarger.

(Betegnelsen elfenbeinsvart brukes av og til om spesielle kvaliteter av beinkull.)

4. **Lærkull, hornkull, hovkull, skilpaddeskalkull etc.**

38.03 TALLOLJE, OGSÅ RAFFINERT.

Tallolje (av og til kjent som flytende harpiks) fremstilles av svartluten fra fabrikasjonen av tremasse ved en alkalimetode, eller mer spesielt ved sulfatmetoden. Når svartluten tømmes i klaringskar, dannes det et skum på toppen. Rå tallolje fås når skummet opphetes og gjøres surt, i alminnelighet med fortennet svovelsyre.

Rå tallolje er en mørkebrun, halvflytende blanding av fettsyrer (hovedsakelig oljesyre og linoljesyre og deres isomerer), harpikssyrer (særlig abietinsyretypene), og en mindre mengde uforsåpbare bestanddeler (steroler, høyere alkoholer og forskjellige forurensninger), i forhold som veksler etter de treslag som er brukt.

Raffinert tallolje kan fremstilles ved destillasjon av rå tallolje under meget lavt trykk (destillert tallolje) eller ved andre prosesser (for eksempel behandling med selektivt virkende oppløsningsmidler eller aktiverte jordarter). Det er en gulaktig væske som hovedsakelig består av fettsyrer og harpikssyrer.

Tallolje brukes bl.a. til fremstilling av emulsjoner for vegdekker, til fremstilling av alminnelig såpe, metallsåper, fuktmidler og emulgeringsmidler i tekstil- eller papirindustrien, tørrende oljer til fremstilling av lakk, maling eller linoleum, oljer til metallbearbeiding, desinfeksjonsmidler, kitt etc. Den brukes også som mykner for gummi og i økende grad til utvinning av talloljefettsyrer og -harpikssyrer.

Posisjonen omfatter ikke:

- a. Forsåpet tallolje fremstilt av destillert tallolje ved nøytralisering med alkali (natrium- eller kaliumhydroksid) (**posisjon 34.01**).
- b. Avlut fra sulfatcellulosefabrikasjonen, også konsentrert, og det skum som utskilles av avluten i klaringskarene (**posisjon 38.04**).
- c. Talloljeharpikssyrer som vesentlig består av en blanding av harpikssyrer som er skilt fra talloljens fettsyrer (**posisjon 38.06**).
- d. Sulfatbek (talloljebek), restprodukt fra destillasjon av tallolje (**posisjon 38.07**).
- e. Talloljefettsyrer som er skilt fra mesteparten av harpikssyrene i talloljen ved fraksjonert vakuumdestillasjon eller på annen måte, og som har et innhold av fettsyrer på 90 vektprosent eller mer (regnet av tørrstoffet) (**posisjon 38.23**).

38.04 AVLUT FRA FABRIKASJON AV TREMASSE, OGSÅ KONSENTRERT, AVSUKRET ELLER KJEMISK BEHANDLET, HERUNDER LIGNINSULFONATER, MEN IKKE TALL-OLJE SOM HØRER UNDER POSISJON 38.03.

Denne posisjonen omfatter:

1. **Avlut fra fabrikasjon av tremasse etter sulfittmetoden**, også konsentrert, avsukret eller kjemisk behandlet. Konsentrert sulfittavlut består hovedsakelig av salter av ligninsulfonsyrer blandet med sukkerarter og andre stoffer. Den foreligger i alminnelighet i form av en tyktflytende væske, en klebrig brunaktig pasta, som en nesten svart masse med glassaktig brudd (i dette tilfelle benevnes den av og til som sulfittbek eller cellulosebek), eller i form av tørt pulver.

Konsentrert sulfittavlut brukes som bindemiddel ved fremstilling av brenselsbriketter eller kjerner i støperier, til fremstilling av klebemidler, impregneringsmidler og soppbekjempende midler, garvestoffer og til fremstilling av alkohol etc.

Denne gruppen omfatter også **ligninsulfonater**, vanligvis utvunnet ved bunnfelling av sulfittavlut. Ligninsulfonater blir brukt som en ingrediens i klebemidler, som dispergeringsmidler, som tilsetningsmidler i betong og i boreslam.

2. **Avlut fra fabrikasjonen av tremasse ved soda- eller sulfatprosessen**, også konsentrert, avsukret eller kjemisk behandlet (herunder det skum som dannes på overflaten av slik lut når den står i klaringskar). Denne luten, som i alminnelighet er svart, danner utgangspunkt for fremstilling av tallolje og anvendes av og til for produksjon av natriumhydroksid.

Posisjonen omfatter ikke:

- a. Natriumhydroksid (**posisjon 28.15**).
- b. Tallolje (**posisjon 38.03**).
- c. Sulfatbek (talloljebek) (**posisjon 38.07**).

38.05 BALSAM-, TRE- ELLER SULFATTERPENTIN OG ANDRE TERPENTINHOLDIGE OLJER FREMSTILT VED DESTILLASJON ELLER ANNEN BEHANDLING AV BARTRÆR; RÅ DIPENTEN; RÅ CYMEN (CYMOL) OG ANNEN RÅ PARACYMEN; "PINE OIL" MED INNHOLD AV ALFATERPINEOL SOM HOVEDBESTANDDEL.

Denne posisjonen omfatter hovedsakelig produkter med stort innhold av terpenener (pinen, beta-pinen, limonener etc.) som er utvunnet av utsondringer eller harpiksholdig ved fra bartrær.

Disse produktene er:

1. De **flyktige produkter** som fremstilles ved destillasjon (vanligvis vanddampdestillasjon) av harpikser (kvaer) som er utskilt av furutrær eller andre bartrær (gran, lerketre etc.). Disse produkter betegnes i enkelte land som terpentinolje. I andre land benyttes derimot betegnelsen "terpentinolje" utelukkende om flyktige produkter med bestemte kokepunktsgrenser og spesifikk vekt, fremstilt ved destillasjon av frisk kvaer fra levende bartrær.

De er alle lettflytende, fargeløse væsker, uoppløselige i vann, med høy lysbrytningsevne og en gjennomtrengende lukt. De brukes som oppløsningsmidler, særlig ved fremstilling av lakk, maling eller polermidler, til fremstilling av legemidler, syntetisk kamfer, terpenhydrat og terpineol etc.

2. **Treterpentin, sulfatterpentin og andre terpenholdige oljer** fra destillasjon eller annen behandling av ved av bartrær.

- a. *Treterpentin* er det mest flyktige av de produkter som fås ved vanddamp- eller tørrdestillasjon av stubber eller andre tilstrekkelig harpiksholdige deler av bartrær.

- b. *Sulfatterpentin* er et flyktig, terpenholdig biprodukt som fås fra fremstillingen av tremasse fra harpiksholdige trær ved sulfatmetoden.

De produkter som er beskrevet under dette punkt er væsker med stort innhold av terpenener og brukes til samme formål som terpentinolje fremstilt av utskilt kvaer, særlig som oppløsningsmiddel ved fremstilling av maling og lakk etc.

3. **Rå dipenten** er en terpenholdig væske (som inneholder opp til 80 % dipenten). Den fremstilles ved fraksjonering av treterpentin eller fås som et biprodukt ved fremstilling av syntetisk kamfer. Ren eller teknisk ren dipenten føres under **posisjon 29.02**.
4. **Sulfitterpentin** er en flyktig gul væske som fås som et biprodukt ved fremstillingen av tremasse ved sulfittmetoden. Det er en rå paracymen som inneholder små mengder terpenener og andre produkter. Posisjonen omfatter også **all** rå paracymen, uansett opprinnelse.
5. **"Pine oil"** er den fraksjonen som fås etter terpentinen ved vanddamp- eller tørrdestillasjon av tyrirøtter. Den fås også ved kjemiske synteser (for eksempel kjemisk hydrering av alfapinen). Denne posisjonen omfatter **bare** slik "pine oil" som inneholder alfaterpineol som hovedbestanddel. Den er en fargeløs eller ravgfarget væske med høyt innhold av alfaterpineol og brukes hovedsakelig i tekstilindustrien som fukte- og oppløsningsmiddel, til fremstilling av maling og lakk, som desinfeksjonsmiddel og ved anriking av malmer ved flotasjon.

Posisjonen omfatter ikke:

- a. Rene eller teknisk rene terpenhydrokarboner eller terpener, terpineol og terpinhydrat (**kapittel 29**).
- b. Furunålsolje som er en flyktig vegetabilsk olje som hører under **posisjon 33.01**.
- c. Harpiksoljer (**posisjon 38.06**).

38.06 KOLOFONIUM OG HARPIKSSYRER, SAMT DERIVATER DERAU; LETTE OG TUNGE HARPIKSOLJER; SMELTEHARPIKSER ("RUN GUMS").

A. KOLOFONIUM OG HARPIKSSYRER.

Både kolofonium og harpikssyrer består hovedsaklig av sammensatte blandinger av abietinsyre og beslektede syrer med en liten mengde komponenter som ikke inneholder syre. De er faste, i alminnelighet gjennomsiktige og glassaktige. Fargen kan variere fra blek gul til mørkebrunt, avhengig av forurensningsinnholdet.

Kolofonium og harpikssyrer blir fremstilt ved følgende prosesser:

1. Utskilling av flyktige, terpenholdige produkter (terpentinolje og liknende terpenholdige oppløsningsmidler) ved destillasjon av oleoresiner fremstilt i form av et uttrekk fra furu eller andre bartrær (furuharpiks, gallipot, barrasharpiks etc.).
2. Ekstraksjon fra ved av furukubber ved hjelp av oppløsningsmidler.
3. Fraksjonert destillasjon av tallolje, som er et biprodukt fra tremasse- og papirindustri.

Kolofonium og harpikssyrer brukes ved fremstilling av visse såper, til liming av papir, til fremstilling av lakk, polermidler, kitt, trykkfarger, segllakk, kjernebindemidler, bryggeribek etc. og som råvare ved fremstilling av de derivater og harpiksoljer som er beskrevet i avsnitt B til D nedenfor.

B. SALTER AV KOLOFONIUM, AV HARPIKSSYRER ELLER AV DERIVATER AV KOLOFONIUM ELLER HARPIKSSYRER, UNNTATT SALTER AV ADDUKSJONSPRODUKTER AV KOLOFONIUM.

Salter i denne gruppen omfatter salter av kolofonium, av harpikssyrer eller av derivater av kolofonium eller harpikssyrer, unntatt salter av adduksjonsprodukter av kolofonium. Natrium- eller kalsiumresinater fremstilles i alminnelighet ved å koke pulverisert kolofonium eller harpikssyrer i en oppløsning av natrium- eller kaliumhydroksid. Andre uorganiske resinater fremstilles i alminnelighet ved utfelling av en oppløsning av natrium- eller kaliumresinat med en oppløsning av metallsalter (utfelte resinater) eller ved å smelte sammen en blanding av kolofonium og et metalloksid (smeltede resinater). Eksempler på slike produkter er resinater av aluminium, kalsium, kobolt, kobber, mangan, bly og sink.

Resinater brukes til å øke tørreevnen hos oljer som anvendes til fremstilling av maling eller lakker samt til fremstilling av soppbekjempende midler, desinfeksjonsmidler etc.

Denne gruppen omfatter også herdet kolofonium fremstilt ved behandling av kolofonium eller harpikssyrer med for eksempel kalsiumhydroksid (ca. 6 %) hvilket herder stoffet og gjør det mer egnet til fremstilling av lakker.

Posisjonen omfatter ikke:

- a. Resinater av edle metaller (**posisjon 28.43**) og de resinater som hører under **posisjonene 28.44 til 28.46**.
- b. Tilberedte sikkativer på basis av resinater (**posisjon 32.11**).
- c. Harpikssåper fremstilt ved forsåpning av blandinger av høyere fettsyrer og kolofonium eller harpikssyrer (**posisjon 34.01**) og andre vaskemidler på basis av resinater (**posisjon 34.02**).

C. ESTERHARPIKSER. ("ESTER GUMS").

Esterharpikser ("ester gums") er fremstilt ved forestring med etylenglykol, glyserol, eller annen flerverdige alkohol av kolofonium eller harpikssyrer eller av deres oksiderte, dehydrerte eller polymeriserte derivater. Disse esterharpikser er mer plastiske enn naturharpikser, og dette gjør dem mer egnet til å blandes med pigmenter og andre stoffer.

D. ANDRE.

I. Derivater av kolofonium og harpikssyrer.

1. **Oksidert kolofonium og harpikssyrer** fremkommer i alminnelighet som et restprodukt ved destillasjon av bartrestubber som har vært så lenge i jorden at innholdet av harpikssyrer har oksidert på naturlig vis. Oksidasjonen kan også foretas på kunstig måte. Oksidert kolofonium og harpikssyrer brukes til fremstilling av klebemidler, emulsjoner, lakker, maling, trykkfarger og som elektrisk isolasjonsmateriale etc.
2. **Hydrert kolofonium og harpikssyrer** fremstilles ved behandling av kolofonium og harpikssyrer med hydrogen under påvirkning av en katalysator. De er mer motstandsdyktige mot oksidasjon enn vanlig kolofonium og harpikssyrer, og misfarges ikke så lett under påvirkning av lys. De brukes til fremstilling av lakker, såpe etc.
3. **Dehydrert kolofonium og harpikssyrer** kan for eksempel fremstilles ved moderat oppvarming av kolofonium eller harpikssyrer, eller ved høy temperatur, ved hjelp av en syrekatalysator; Svovel og selén er også anvendelige katalysatorer. De anvendes til fremstilling av lakker etc.
4. **Polymerisert kolofonium og harpikssyrer** fremstilles ved behandling av kolofonium eller harpikssyrer med svovelsyre og brukes særlig til fremstilling av lakker med høy viskositet og stor stabilitet. Polymereringsgraden er meget lav. Polymerisert kolofonium og harpikssyrer er i alminnelighet sammensatt av dimer og ikke-polymeriserte syrer, og kan i noen tilfeller bli benevnt dimerisert kolofonium.
5. **Monovalente alkoholestere av kolofonium eller harpikssyrer.** De estere som tilhører denne gruppen omfatter produkter som er kjent som "resinater" eller "abietater", for eksempel metyl-, etyl- og benzyl-estere samt "metylhydroabietat" som benyttes særlig som myknere for celluloselakker.
6. **Blandinger av dihydroabietyl-, tetrahydroabietyl- og dehydroabietylalkoholer ("abietylalkohol").**
7. **Adduksjonsprodukter av kolofonium og derivater derav.** Kolofonium eller harpikssyrer modifisert med fumarsyre, maleinsyre eller maleinsyreanhydrid, som brukes ved fremstilling av alkyder, til liming av papir og trykkfarger. Disse adduksjonsprodukter kan i etterhånd esterifiseres med etylenglykol, glyserol eller andre polyhydriske alkoholer. Denne gruppen omfatter også salter av adduksjonsprodukter, for eksempel av kolofoniummalein eller av kolofoniumfumar.

II. Lette og tunge harpiksoljer

Disse produkter fremstilles i alminnelighet av kolofonium eller harpikssyrer, enten ved tørrdestillasjon, eller ved destillasjon med overopphetet vanddamp og en katalysator, eller ved nedbrytende destillasjon. De består hovedsakelig av blandinger av hydrokarboner og kan inneholde varierende mengder av organiske syrer avhengig av destillasjonsforholdene.

1. **Lette harpiksoljer**, som er den mest flyktige fraksjonen, er en lettflytende, halmfarget væske med en gjennomtrengende lukt. Den brukes som oppløsningsmiddel for harpikser, til fremstilling av maling, lakker etc.
2. **Tunge harpiksoljer** er mer eller mindre tyktflytende, av varierende kvalitet og farge (gylden, hvit-, grønn- eller brunolje) og har en røykaktig lukt. De brukes hovedsakelig til fremstilling av smøremidler, bore- og skjæreoljer, trykkfarger, salver, maling, lakker etc.

Posisjonen omfatter ikke:

- a. Sulfonerte harpiksoljer (**posisjon 34.02**).
- b. De flyktige bestanddeler fremkommet ved destillasjon av utsondrede oleoresiner fra levende furutrær eller andre levende bartrær (**38.05**).
- c. Bek på basis av kolofonium (**posisjon 38.07**).

III. Smelteharpikser.

Smelteharpikser er fremstillet fra de utsondrede oleoresiner fra tropiske trær ved en prosess kalt ”gum-running” som innbefatter varmebehandling av utsondringene for å gjøre dem oppløselige i tørrende oljer. Den mest vanlige kilde til smelteharpikser er kopal.

38.07 TRETJÆRE; TRETJÆREOLJER; TREKREOSOT; RÅ METANOL; VEGETABILSK BEK; BRYGGERIBEK OG LIKNENDE PREPARATER PÅ BASIS AV KOLOFONIUM, HARPIKSSYRER ELLER VEGETABILSK BEK.

Denne posisjonen omfatter komplisert sammensatte produkter som er fremstilt ved destillasjon (eller forkulling) av harpiksholdig eller ikke-harpiksholdig tre. Foruten gasser får man ved disse prosesser tresyre-væsker, tretjære og trekull i varierende forhold avhengig av treslaget og hastigheten på prosessen. Tresyre-væskene (av og til betegnet som rå treddik) er ikke noen internasjonal handelsvare. De inneholder eddiksyre, metanol, aceton, litt furfural og allylalkohol. Denne posisjonen omfatter også vegetabilsk bek av alle slag, bryggeribek og liknende blandinger på basis av kolofonium, harpikssyrer eller vegetabilsk bek.

De produktene som klassifiseres her omfatter:

A. Tretjære; tretjæreoljer, også befridd for trekreosot samt trekreosot.

1. **Tretjære** utskilles av tre (bartre og annet tre) ved forkulling i trekullmiler (for eksempel Svensk tjære eller Stockholm-tjære), eller fremstilles ved destillasjon i ovner eller retorter (destillert tjære). Den sistnevnte fremkommer direkte som en fraksjon utskilt av tresyrevæskene eller ved destillasjon av disse væsker, hvori tjæren tildels er oppløst.

Delvis destillerte tjærer hvor noen av de flyktige bestanddeler er fjernet ved fornyet destillasjon, føres også under denne posisjonen.

Alle disse tjæreslag er kompliserte blandinger av hydrokarboner, fenoler eller deres homologer, furfural, eddiksyre og forskjellige andre stoffer.

Tjære som er fremstilt av harpiksholdig tre skiller seg fra ikke-harpiksholdig tjære ved sitt innhold av destillasjonsprodukter av harpiks (terpener, harpiksoljer etc.). De er tyktflytende, og fargen kan variere fra oransjebrunt til brunt. De brukes (enten som de foreligger, etter en enkel tørking eller delvis destillasjon) til impregnering av tauverk, som myknere i gummiindustrien, til fremstilling av kitt, i medisinen etc.

Tjære som er fremstilt av tre uten harpiksinhold er tyktflytende, brunsvarte væsker, som hovedsakelig anvendes (ved destillasjon eller på annen måte) til fremstilling av en rekke forskjellige biprodukter (trekreosot, guajakol etc.).

Einertjæreolje, som også går under navnet kadinolje eller kadeolje, føres også under denne posisjonen. Den anvendes i medisinen og til såpefabrikasjon.

2. **Tretjæreoljer** fremstilles ved destillasjon av tretjære. De lette fraksjoner (som inneholder alifatiske hydrokarboner, terpenener og høyere ketoner) brukes til fremstilling av desinfiserende bad for sauer og sprøytevæsker for trær og busker. De tyngre fraksjoner (som inneholder alifatiske og aromatiske hydrokarboner, høyere ketoner og høyere fenoler) brukes til treimpregnering og fremstilling av trekreosot.

De oljer som er igjen etter at kreosoten er fjernet, brukes alt etter sin beskaffenhet, ved flotasjon av malmer, til fremstilling av soppbekjempende midler, som oppløsningsmidler, som brensel etc.

3. **Trekreosot** er en vesentlig bestanddel i tretjære. Den fremstilles i alminnelighet ved å destillere tretjære fra ikke-harpiksholdig tre hvoretter trekreosot utskilles av vedkommende fraksjon ved behandling med natriumhydroksid, surgjøring og redestillasjon. Den er en fargeløs væske, men farges under påvirkning av luft og lys, har røykaktig lukt, er etsende og anvendes særlig som et desinfiserende og antiseptisk middel. Den må ikke forveksles med kreosotolje eller mineralsk kreosot som klassifiseres under

posisjon 27.07.

B. **Rå metanol** (tresprit) fremstilles ved behandling av den rå tresyrevæsken. Det er en gulaktig væske med en "brent" lukt og inneholder vanligvis 70 til 90 % metanol (metylalkohol), varierende mengder acetone og andre ketoner (i alminnelighet 8 til 20 %) samt andre forurensninger (metylacetat, høyere alkoholer, tretjæreaktige stoffer etc.). Visse typer tresprit brukes som denatureringsmiddel for etanol.

C. Vegetabilsk bek.

Dette er reststoffer fra destillasjon eller annen behandling av vegetabiliske stoffer. De omfatter:

1. **Trebek** (tretjærebek), som er et restprodukt fra destillasjon av tretjære.
2. **Harpiksbek**, som er destillasjonsresten fra fremstillingen av lette og tunge harpiksoljer fra kolofonium.
3. **Sulfatbek** (talloljebek), som er et restprodukt fra destillasjon av tallolje etc.

Disse beksortene har i alminnelighet svartbrun, rødbrun eller gulbrun farge. De mykner vanligvis av håndens varme. Alt etter typen, brukes de til driving av natene på skip, til vanntett belegg på tekstilvevnader, til treimpregnering, til fremstilling av rustbeskyttende maling, som bindemiddel etc.

D. Bryggeribek og liknende preparater på basis av kolofonium, harpikssyrer eller vegetabilsk bek.

1. **Bryggeribek** brukes i oppvarmet tilstand til beking av øltønner. Det fremstilles i alminnelighet ved å smelte en blanding av kolofonium, parafinvoks og harpiksolje eller en blanding av kolofonium og vegetabiliske oljer (for eksempel linolje, bomullsfrøolje eller rapsolje).
2. **Skomakerbek** til beking av garn og tråd for sko og salmakerarbeider, og som i alminnelighet består av en blanding av kolofonium, harpiksolje, parafinvoks, ozokeritt etc. og inneholder pulveriserte uorganiske stoffer (for eksempel talkum eller kaolin). Det foreligger i alminnelighet i form av blokker, stenger eller skiver.
3. **Skipsbek** brukes til tetting av natene på skip og fremstilles vanligvis ved sammensmelting av en blanding av trebek, tretjære og kolofonium.

Posisjonen omfatter ikke:

- a. Naturlig burgunderbek (også kjent som vogeserbek), en naturharpiks som utvinnes av visse bartrær, og gult bek som er naturlig burgunderbek rensset ved smelting og filtrering (**posisjon 13.01**).
- b. Stearinbek, ullfettbek og glyserolbek (**posisjon 15.22**).
- c. Mineralsk bek fra kull, torv, jordolje etc. (**kapittel 27**).
- d. Metanol (metylalkohol), ren eller teknisk ren, eller andre isolerte, kjemisk definerte forbindelser som er fremstilt ved redestillasjon eller viderebehandling av de primære produkter fra destillasjon av tre, for eksempel eddiksyre, acetone, guajakol, formaldehyd, acetater etc. (**kapittel 29**).
- e. Segllakk (**posisjon 32.14** eller **34.04**).
- f. Avlut fra fabrikasjon av tremasse (**posisjon 38.04**).
- g. "Brais résineux" (**posisjon 38.06**).

38.08 INSEKT-, SOPP- OG UGRASBEKJEMPENDE MIDLER, ROTTEGIFT, ANTIGROMIDLER OG PLANTEVEKSTREGULERENDE MIDLER, DESINFEKSJONSMIDLER OG LIKNENDE PRODUKTER, I FORMER ELLER PAKNINGER FOR DETALJSALG ELLER SOM PREPARATER ELLER ARTIKLER (FOR EKSEMPEL SVOVELIMPREGNERTE BÅND, VEKER OG LYS SAMT FLUEPAPIR).

Denne posisjonen omfatter en rekke produkter (**unntatt** slike som har karakter av legemidler for mennesker eller dyr - **posisjon 30.03** eller **30.04**) som brukes for å drepe patogene kimer, insekter (mygg, møll, koloradobiller, kakerlakker etc.), mose og sopp, ugras, gnagere, fugler etc. Produkter som skal fordre skadedyr eller som skal brukes til beising av såkorn, føres også under denne posisjonen.

Disse desinfeksjonsmidler, insekt-, sopp- og ugrasbekjempende midler etc. påføres ved sprøyting, strøing, dusjing, bstrykning, impregnering etc. eller anvendes også til utrøyking. De fungerer ved å forgifte nervesystemet og fordøyelsessystemet, gjennom kvelning eller ubehagelig lukt etc.

Posisjonen omfatter også antigromidler og plantevekstregulerende midler som skal bremse eller stimulere fysiologiske prosesser i vekster. Anvendelsesmåtene varierer og deres virkninger spenner fra ødeleggelse av planten til øket vekststyrke og større avling.

Disse produkter klassifiseres under denne posisjonen bare i følgende tilfeller:

1. Når de foreligger i pakninger (for eksempel metallbeholdere, pappkartonger etc.) for detaljsalg som desinfeksjonsmidler, insektbekjempende midler etc. eller i slike former (kuler, også sammenbundet til kjeder, tabletter, små plater o.l.) at det ikke kan være tvil om at de i normale tilfeller skal selges i detalj.

Produkter i slike former eller pakninger kan også være blandinger. De ublandede produkter er hovedsakelig kjemisk definerte forbindelser som ellers hører under kapittel 29, for eksempel naftalen eller 1,4-diklorbenzen.

Posisjonen omfatter også følgende produkter, **forutsatt** at de er pakket for detaljsalg som desinfeksjonsmidler, soppbekjempende midler etc.:

- a. **Organiske, overflateaktive produkter og preparater** med aktive kationer (for eksempel kvaternære ammoniumsalter) som har antiseptiske, desinfiserende, bakteriedrepende eller mikrobedrepende egenskaper.
 - b. **Poly(vinylpyrrolidon)jod** som er et reaksjonsprodukt av jod og poly(vinylpyrrolidon).
2. Når de har karakter av preparater, føres de under denne posisjonen uansett form eller pakning, og kan da foreligge i bulkform (for eksempel som væsker, masse eller pulver). Disse preparater består av suspensjoner eller dispersjoner av den aktive bestanddel i vann eller i andre væsker (for eksempel en dispersjon av DDT (ISO) (clofetanon (INN), (1,1,1- triklor-2,2-bis(*p*-klorfenyl)etan) i vann), eller av andre blandinger. Opplysninger av aktive stoffer i **andre oppløsningsmidler enn vann**, føres også under denne posisjonen (for eksempel oppløsninger av pyrethrumekstrakt (andre enn standardisert pyrethrumekstrakt) eller kobber-naftenat i en mineralolje).

Halvfabrikater som trenger videre blanding for å bli ferdig til bruk som insekt- og soppbekjempende midler, desinfeksjonsmidler etc., klassifiseres også under denne posisjonen, **forutsatt** at de allerede har egenskaper som insektbekjempende midler, soppbekjempende midler etc.

Insektbekjempende, desinfiserende, og liknende produkter kan ha en basis av kobberforbindelser (kobberacetat, -sulfat, -acetoarsenitt etc.), svovel eller svovelforbindelser (kalsiumsulfid, karbondisulfid etc.),

mineralkreosotolje eller antrasenolje, av DDT (ISO) (clofetanon (INN), (1,1,1- triklor-2,2-bis (*p*-klorfenyl)etan), lindan (ISO, INN), paration, fenol- eller kresolderivater, arsenholdige produkter (kalsiumarsenat, blyarsenat etc.), materialer av vegetabilsk opprinnelse (nikotin, tobakkekstrakter og -pulvere, rotenon, pyrethrum, sjøløk, rapsolje), vekstregulerende midler for planter, naturlige eller syntetiske (for eksempel 2,4-D), kulturer av mikroorganismer etc.

Forgiftet åte som består av spiselige produkter (hvetekorn, kli, melasse etc.) blandet med gift, er et annet eksempel på preparater som hører under denne posisjonen.

3. Når de foreligger i form av **ferdigvarer**, for eksempel svovelimpregnerte bånd, veker eller lys (for desinfisering og utrøyking av kar, boliger etc.), fluepapir (herunder slike som bare er bestrøket med klebemiddel som ikke inneholder giftstoffer), limbånd for frukttrær (herunder slike uten innhold av giftstoffer), salisylsyreimpregnert papir for syltetøykrukker, papir eller små trefliser som er impregnert med lindan (ISO, INN), og som virker ved forbrenning etc.

*
* *

Produktene som hører under posisjon 38.08, kan inndeles i følgende grupper:

I. Insektbekjempende midler.

Insektbekjempende midler omfatter ikke bare produkter som dreper insekter, men også de som har en frastøtende eller tiltrekkende effekt. Produktene kan være i forskjellige former, for eksempel spray eller blokker (mot møll), oljer eller pinner (mot mygg), pulver (mot maur), strimler (mot fluer) samt cyangass absorbert i diatoméjord eller papp (mot lopper og lus).

Mange insektbekjempende midler er karakterisert ved sin virkning eller ved sin bruk. Blant disse er:

- midler som regulerer insektenes vekst: kjemikalier som innvirker på biokjemiske og fysiologiske prosesser hos insekter.
- utrøkningsmidler: kjemikalier som spres i luften som gasser.
- kjemiske steriliseringsmidler: kjemikalier som brukes til å sterilisere deler av en insektbestand.
- frastøtende midler: midler som hindrer insektangrep ved å gjøre maten eller levevilkårene ubehagelige eller frastøtende.
- tiltrekkende midler: brukes til å trekke insekter i feller eller til forgiftet åte.

II. Soppbekjempende midler.

Soppbekjempende midler er midler som hindrer soppvekst (for eksempel preparater basert på kobberforbindelser) eller som utrydder soppforekomster (for eksempel preparater basert på formaldehyd).

Soppbekjempende midler kan karakteriseres ved sin virkning eller ved sin bruk. Eksempler på disse er:

Systemiske midler	- disse kjemikaliene overføres med sevjen fra det stedet der de påføres til andre deler av planten.
Utrøkningsmidler	- kjemikalier i gassform som anvendes på planter etc. som blir angrepet av sopp.

III. Ugrasbekjempende midler, antigromidler og plantevekstregulerende midler.

Ugrasbekjempende midler er kjemikalier som brukes til å kontrollere eller ødelegge uønskede planter. Noen ugrasbekjempende midler anvendes på hvilende plantedeler eller frø, mens andre anvendes på hele bladverket. De kan være **selektive** (midler som angriper spesielle planter) eller **ikke-selektive** (midler som utrydder et helt område med vegetasjon).

Gruppen omfatter også avløvingsmidler, dvs. kjemikalier som er ment å forårsake at bladene hos planter faller av før tiden.

Antigromidler kan anvendes på frø, løker, rotknoller eller jord for å forhindre eller forsinke spiring.

Plantevekstregulerende midler anvendes for å endre livsprosessen til en plante for å fremskynde eller bremse utviklingen, øke avkastningen, høyne kvaliteten eller lette innhøsting etc. Veksthormoner (fyttohormoner) er en type plantevekstregulerende midler (for eksempel giberellinsyre). Syntetiske, organiske kjemikalier anvendes også som plantevekstregulerende midler.

IV. Desinfeksjonsmidler.

Desinfeksjonsmidler er preparater som ødelegger eller irreversibelt inaktiverer uønskede bakterier, virus eller andre mikroorganismer. De brukes vanligvis på døde gjenstander.

Desinfeksjonsmidler brukes for eksempel i sykehus for rengjøring av vegger etc., eller for sterilisering av instrumenter. De blir også brukt i landbruket for beising av såkorn og i produksjon av dyrefôr for å kontrollere uønskede mikroorganismer.

Gruppen omfatter bakteriehemmende og steriliserende midler.

Posisjonen omfatter også produkter for bekjempning av midd og flått (akaricider), bløtdyr (molluscicider), potetål (nematocider), gnagere (rodenticider), fugler (avicider) og andre skadedyr (f.eks lampreicider og predacider).

Denne posisjonen omfatter ikke:

- a. Produkter for desinfiserende, insektbekjempende eller liknende bruk, når de ikke svarer til beskrivelsen ovenfor. Disse produkter klassifiseres etter sin beskaffenhet, for eksempel:
 1. Malte pyrethrumblomster (**posisjon 12.11**).
 2. Pyrethrumekstrakt (også standardisert ved tilsetning av mineralolje) (**posisjon 13.02**).
 3. Kreosotolje eller mineralkreosot (**posisjon 27.07**).
 4. Naftalen, DDT (ISO) (clofetanon (INN), (1,1,1- triklor-2,2-bis (*p*-klorfenyl)etan) og andre isolerte, kjemisk definerte forbindelser (herunder vandige oppløsninger) (**kapittel 28** eller **29**).
 5. Kulturer av mikroorganismer til bruk som virksomme bestanddeler i midler mot gnagere etc. (**posisjon 30.02**).
 6. Brukt gassrensemasse (**posisjon 38.25**).

- b. Preparater som omfattes av en mer spesifikk posisjon i tolltariffen, eller hvor virkningen som desinfeksjonsmidler, insektbekjempende midler etc. er av underordnet betydning for eksempel:
1. bunnstoff som inneholder giftstoffer (**posisjon 32.08, 32.09** eller **32.10**).
 2. desinfiserende såpe (**posisjon 34.01**).
 3. polervoks som inneholder DDT (ISO) (clofetanon (INN), (1,1,1- triklor-2,2-bis (*p*-klorfenyl)etan) (**posisjon 34.05**).
- c. Desinfeksjonsmidler, insektbekjempende midler etc. som har vesentlig karakter av legemidler, også til veterinær bruk (**posisjon 30.03** eller **30.04**).
- d. Tilberedte romdeodoriseringsmidler, også med desinfiserende egenskaper (**posisjon 33.07**).

o
o o

Kommentarer til underposisjoner.

Underposisjonene 3808.91 til 3808.99 (varenumrene 38.08.9101 til 38.08.9909)

Produkter som kan brukes til flere formål, og som derfor umiddelbart synes å kunne klassifiseres under mer enn en underposisjon, skal vanligvis klassifiseres etter Alminnelig fortolkningsregel 3.

38.09 MIDLER FOR ETTERBEHANDLING OG PREPARATER FOR Å FREMSKYNDE FARGING ELLER FIKSERING AV FARGESTOFFER SAMT ANDRE PRODUKTER ELLER PREPARATER (FOR EKSEMPEL APPRETUR OG BEISEMIDLER) AV DET SLAG SOM BRUKES INNENFOR TEKSTIL-, PAPIR- OG LÆRINDUSTRIEN ELLER LIKNENDE INDUSTRIER, IKKE NEVNT ELLER INNBEFATTET ANNET STED.

Denne posisjonen omfatter et stort spekter av produkter og preparater, av det slag som vanligvis påføres ved tilvirking eller etterbehandling av garn, tekstilstoffer, papir, papp, lær eller liknende materialer, som ikke er spesifisert eller innbefattet andre steder i tolltariffen.

Varer under denne posisjonen kan gjenkjennes på grunn av sin sammensetning, og fordi de foreligger som varer til spesiell bruk i de industrier som er nevnt i posisjonsteksten og liknende industrier, for eksempel i golvteppe-, vulkanfiber- og pelsindustrien. Slike produkter og preparater (for eksempel mykgjøringsmidler for tekstiler), som snarere er beregnet for hjemmebruk enn til industribruk, hører også under denne posisjonen.

Posisjonen omfatter:

A. Produkter og preparater som brukes i tekstilindustrien eller liknende industrier:

1. **Preparater som endrer varens grep**, for eksempel **stivelsesmidler**, vanligvis på basis av naturlige, stivelsesholdige stoffer (for eksempel stivelse av hvete, ris, mais eller poteter samt dekstrin), slimaktige stoffer (lav, alginater etc.), gelatin, kasein, vegetabiliske gummier (tragantgummi etc.) eller kolofonium; **vektforøkende stoffer; mykgjøringsmidler** på basis av glyserol, imidazolinderivater etc.; **fyllmidler** på basis av naturlige eller syntetiske forbindelser med høy molekylvekt.

I tillegg til de ovennevnte hovedbestanddeler kan noen av preparatene også inneholde fuktmidler (såper etc.), smøremidler (linolje, voks etc.), fyllstoffer (kaolin, bariumsulfat etc.) og konserveringsmidler (særlig sinkssalter, kobbersulfat og fenol).

2. **Antiglide- og antiraknemidler**. Hensikten med disse produkter er å redusere trådglidning i vevnader og å forhindre rakning og uttrekking av tråder i strømper og trikotasjevarer. De er vanligvis på basis av polymerer, naturlige harpikser eller kiselsyre.
3. **Smussavstøtende midler**. Disse er vanligvis på basis av kiselsyre, aluminiumforbindelser eller organiske forbindelser.
4. **Antikrølle- og antikrympepreparater** når de utgjør blandinger av kjemisk definerte forbindelser med minst to reaktive grupper (for eksempel bis-(hydroksymetyl)-forbindelser, visse aldehyder og acetalder).
5. **Matteringsmidler** bestemt for å redusere glansen hos tekstilvarer. De består vanligvis av suspensjoner av pigmenter (titanoksid, sinkoksid, litopon etc.) som er stabilisert med celluloseetere, gelatin, lim, overflateaktive stoffer etc.

De preparatene som klassifiseres her må ikke forveksles med maling (**posisjon 32.08, 32.09 eller 32.10**), og heller ikke med preparater til olje- eller fettbehandling av ull (**posisjon 27.10 eller 34.03**).

6. **Flammehemmende preparater** på basis av ammoniumsalter, forbindelser med bor, nitrogen, brom eller fosfor eller av sammensatte produkter på basis av klorerte, organiske stoffer med antimonoksid eller andre oksider.

7. **Glansmidler** bestemt til å frembringe glans på tekstilvarer. De er vanligvis emulsjoner av parafiner, vokser, polyolefiner eller polyglykoler.
8. **Beisemidler** tilberedt til bruk ved tekstilfarging og -trykking for å feste fargestoffene. Disse preparater, som er vannoppløselige, er i alminnelighet på basis av metallsalter (for eksempel aluminium-, ammonium-, krom- eller jernsulfater eller -acetater, kaliumdikromat, kaliumantimontartrat) eller tannin. (Se imidlertid unntak d til slutt under denne posisjonen.)
9. **Fargebærere** som blir brukt til å fremskynde farge- og trykkeprosesser ved at de forårsaker at de syntetiske fibrene sveller. De omfatter preparater basert på bifenyl eller på derivater av benzen, fenol eller hydroksytoluensyre, for eksempel triklorbenzener, bifenyl-2-ol, metylhydroksytoluater og blandinger av disse, også om de inneholder overflateaktive stoffer.
10. **Antifiltingsmidler** bestemt til å motvirke filting av animalske fibrer. De er ofte klorerings- eller oksidasjonsmidler eller spesielt sammensatte produkter av syntetiske, harpiksdannende stoffer.
11. **Lim** (klister) som blir brukt for å gjøre garn mer motstandsdyktig under veving. Disse preparatene er vanligvis på basis av stivelse, stivelsesderivater eller andre naturlige eller syntetiske, polymere bindemidler. Disse kan også inneholde fuktmidler, mykgjøringsmidler, fettstoffer, voks eller andre materialer. Denne gruppe omfatter også emulgert voks til liming av varptråd og emulgerte fettstoffer tilberedt for liming.
12. **Oljeavstøtende midler** som skal danne et oljeavstøtende belegg på tekstilvarer. De er vanligvis emulsjoner eller oppløsninger av organiske fluorforbindelser, for eksempel perfluorerte karbonsyrer, og kan inneholde modifiserte harpikser (fyllstoffer).
13. **Vannavstøtende midler** består vanligvis av vandige emulsjoner av vannavstøtende stoffer (for eksempel voks eller lanolin) som er stabilisert med celluloseetere, gelatin, lim, organiske, overflateaktive stoffer etc. og tilsatt oppløselige salter av, for eksempel aluminium eller zirkonium. Denne gruppe av varer omfatter også preparater på basis av silikoner eller fluorderivater.

B. Produkter og preparater som brukes i papir-, papp- eller liknende industrier:

1. **Bindemidler** som brukes for å binde pigmenter i belegget. De er preparater på basis av naturlige produkter, for eksempel kasein, stivelse, stivelsesderivater, soyaprotein, animalsk lim, alginater eller cellulosederivater.
2. **Lim eller limtilsetningsmidler** som brukes i papirproduksjonen for å gjøre papiret mer egnet for trykking, eller som gjør det glattere og mere glansfullt og bedre å skrive på. Disse preparatene kan være på basis av kolofoniumsåpe, forsterkede harpikser, voksdispersjoner, parafindispersjoner, akryl-polymerer, stivelse og karboksymetylcellulose eller vegetabilisk gummi.
3. **Vannfasthetsmidler**. Disse preparatene blir brukt for å øke strekkfastheten, rivestyrken, bruddstyrken og slitasjemotstanden hos fuktig papir eller fiberduk ("non-wovens").

C. Produkter og preparater som brukes i lær- eller liknende industrier.

1. **Bindemidler**. Preparater som skal feste pigmentfarger på lær. De er spesielt sammensatt, vanligvis på basis av proteinstoffer, naturlige harpikser eller voks etc.

2. **Sluttbehandlingsmidler.** Disse er spesielt sammensatte produkter som skal påføres lær som avsluttende overflatebehandling. Oppbygging og sammensetning tilsvarer den som er nevnt for bindemidler under punkt 1 ovenfor.
3. **Midler for å oppnå vanntetthet.** Disse består vanligvis av (1) kromsåper, (2) alkylravsyre- eller sitronsyrederivater etc. i oppløsningsmidler (for eksempel isopropylalkohol) eller (3) fluorkjemikalier, enten som oppløsning eller som dispersjon.

Foruten de varene som er unntatt ovenfor, **omfatter posisjonen heller ikke:**

- a. Preparater av de slag som brukes til olje- eller fettbehandling av tekstilmaterialer, lær, pelsskinn eller andre materialer (**posisjon 27.10** eller **34.03**).
- b. Isolerte, kjemisk definerte grunnstoffer eller forbindelser (i alminnelighet **kapittel 28** eller **29**).
- c. Pigmenter, tilberedte fargestoffer, maling etc. (**kapittel 32**).
- d. Organiske, overflateaktive stoffer eller preparater, for eksempel fargetilsetninger som hører under **posisjon 34.02**.
- e. Dekstrin og annen modifisert stivelse samt lim basert på stivelse, dekstrin eller annen modifisert stivelse (**posisjon 35.05**).
- f. Insektbekjempende midler og andre preparater som hører under **posisjon 38.08**.
- g. Emulsjoner, dispersjoner eller oppløsninger av polymerer (**posisjon 32.09** eller **kapittel 39**).

38.10 BEISEMIDLER FOR METALLER; FLUSSMIDLER OG ANDRE HJELPEPREPARATER FOR LODDING ELLER SVEISING; PULVERE OG PASTAER FOR LODDING ELLER SVEISING, SOM BESTÅR AV METALL OG ANDRE STOFFER; PREPARATER AV DET SLAG SOM BRUKES SOM KJERNE ELLER OVERDRAG FOR SVEISEELEKTRODER ELLER SVEISETRÅD.

1. **Beisemidler for metaller.** Dette er preparater som brukes til å fjerne oksider, glødeskall, rust eller anløping fra metallers overflate, eller til å ruge overflaten for å lette videre behandling. Beisingen kan være en avsluttende behandling, men kan også foretas på et tidligere trinn i prosessen (for eksempel som forberedelse til trekking eller ekstrudering) eller før overflatebehandling, for eksempel galvanisering, metallisering, fortinning, fornikling, elektroplettering, maling etc.

Beisemidler er vanligvis basert på fortynnede syrer (saltsyre, svovelsyre, flussyre, salpetersyre, fosforsyre etc.) og inneholder av og til inhibitorer for å hindre korrosjon av metallet. Det forekommer også beisemidler på basis av alkalier (for eksempel natriumhydroksid).

Posisjonen **omfatter ikke** vaskemidler for metaller (**posisjon 34.02**).

2. **Flussmidler og andre hjelpepreparater for lodding eller sveising.** Flussmidler brukes under sveising eller lodding for å lette sammenføyninger ved å beskytte metalloverflatene som skal sammenføykes og lodde- eller sveisemidlet selv mot oksidasjon. De har den evne at de løser opp det oksid som dannes under prosessen. Sinkklorid, ammoniumklorid (salmiak), natriumtetraborat, kolofonium og lanolin er mest alminnelig brukt i slike preparater.

Denne gruppe omfatter også blandinger av aluminiumkorn eller -pulver med forskjellige metalloksider (for eksempel jernoksid) som brukes for å oppnå meget høye temperaturer (aluminotermiske prosesser) ved sveising etc.

3. **Pastaer og pulvere for lodding eller sveising, bestående av metall og andre stoffer.** Disse preparater brukes til sammenføyning av metalloverflater. Deres viktigste bestanddel er metall (vanligvis legeringer som inneholder tinn, bly, kobber etc.). Disse føres **bare** under denne posisjonen **når**:
 - a. de inneholder andre bestanddeler i tillegg til metall. Disse bestanddeler er de hjelpemidler som er beskrevet under punkt 2 ovenfor; og
 - b. de foreligger i form av pulver eller pasta.

Preparater for sveising og lodding som utelukkende består av metallpulver, også innbyrdes blandet, er **unntatt (kapittel 71 eller avsnitt XV, alt etter produktets sammensetning)**.

4. **Preparater av det slag som brukes som kjerne eller overdrag for sveiseelektroder eller sveisetråd.** Disse preparatene skal hovedsakelig fjerne de oksider, i form av smeltbart slagg, som dannes under sveisingen. De består vanligvis av en ildfast blanding som inneholder for eksempel kalk og kaolin.

Elektroder av uedelt metall eller metallkarbider, med overdrag eller kjerne av flussmiddel, er **unntatt (posisjon 83.11)**.

38.11 PREPARATER FOR TILSETNING I MINERALOLJER (HERUNDER BENSIN) ELLER I ANDRE VÆSKER SOM BRUKES TIL DE SAMME FORMÅL SOM MINERALOLJER, FOR Å FORBEDRE VISKOSITETEN, MOTVIRKE MOTORBANK, OKSIDASJON, KORROSJON, SOTDANNELSE ELLER LIKENDE.

Preparatene under denne posisjonen er tilsetninger for mineraloljer eller for andre væsker som brukes til de samme formål som mineraloljer for å eliminere eller redusere uønskede virkninger, eller for å tilføre eller forsterke ønskede egenskaper.

A. Tilberedte tilsetningsmidler for mineraloljer.

1. **Tilsetningsmidler for råoljer.** Denne gruppe omfatter antikorrosjonsmidler som er tilsatt råoljer for å beskytte metallstrukturer (særlig destillasjonskolonner). Deres aktive bestanddeler er vanligvis amino-forbindelser, særlig imidazolinderivater.
2. **Tilsetningsmidler for bensin.** Denne gruppe omfatter:
 - a. **Antibankemidler** som øker drivstoffets motstand mot for tidlig tenning og således forhindrer banking. De er i alminnelighet på basis av tetraetylbley og tetrametylbley og inneholder også, for eksempel 1,2-dibrometan eller monoklor-naftalen. Denne posisjonen **omfatter ikke** slam, som kommer fra lagertanker for blyholdige antibankemidler, og som hovedsakelig består av bly, bly-forbindelser og jernoksid (**posisjon 26.20**)
 - b. **Oksidasjonsinhibitorer.** De viktigste er basert på fenolholdige produkter (for eksempel dimetyl-tert-butylfenol) og på derivater av aromatiske aminer som alkyl-p-fenylendiaminer.
 - c. **Preparater som motvirker isdannelse.** Disse produkter er ofte basert på alkohol (for eksempel propan-2-ol (eller isopropanol)), som tilsettes bensin for å forhindre isdannelse i brenselssystemet.
 - d. **Rensemiddel.** Preparater som brukes til å holde forgasseren og inn- og utløp på sylindrene rene.
 - e. **Avleiringsinhibitorer.** Disse produkter skal forhindre dannelsen av beklignende stoffer ("gum") i forgasseren eller motorinntaket.
3. **Tilsetningsmiddel for smøreljer.** Denne gruppe omfatter:
 - a. **Viskositetforbedrende preparater** på basis av polymerer, for eksempel polymetakrylater, polybutener og polyakrylstyrener.
 - b. **Stivnepunktredsettende preparater** som forebygger krystallutfelling ved lave temperaturer. Denne type produkter er på basis av polymerer av etylen, vinylestere og akrylestere.
 - c. **Oksidasjonsinhibitorer** som vanligvis er på basis av fenol- eller aminoforbindelser.
 - d. **Ultrahøytrykkstilsetningsstoffer ("EP-additives")** på basis av organiske ditiofosfater av sink, sulfuriserte oljer, klorerte hydrokarboner, aromatiske fosfater og tiofosfater.
 - e. **Rengjørings- og dispergeringsmidler**, for eksempel slike som er på basis av alkylfenoksider, naftenater eller petroleum-sulfonater av visse metaller, for eksempel aluminium, kalsium, sink eller barium.

- f. **Rusthindrende preparater** på basis av organiske salter (sulfonater) av kalsium eller barium eller på aminer eller alkylravsyrer.
- g. **Antiskummemidler** som vanligvis er på basis av silikoner.

De smøremidlene som skal tilsettes i små mengder i motoroljer eller smørefett, for eksempel for å redusere slitasje i motorsylindere, er **unntatt (posisjon 27.10 eller 34.03)**.

4. **Tilsetningsmidler for andre mineraloljer.** Denne gruppe omfatter:

- a. **Stivnepunktnedsettende preparater** som likner de tilsetningsmidler som er nevnt i punkt 3.b ovenfor.
- b. **Oksidasjonsinhibitorer.** Disse likner de som brukes til bensin.
- c. **Cetantallforbedrende preparater** for gassoljer, for eksempel slike som er på basis av alkylnitrater og alkylnitriter.
- d. **Tilsetningsmidler med overflateaktiv virkning som forhindrer eller forebygger sedimentdannelse** i lagret olje.
- e. **Tilsetningsmidler som forhindrer eller minsker dannelse av uønskete avleiringer** (for eksempel aske og sot) i forbrenningskammer eller røykgasskanaler til ovner samt **tilsetningsmidler som reduserer korrosjon** som skyldes flyktige stoffer (for eksempel SO₂ og SO₃) i varmeoverførings-systemer eller skorsteiner.
- f. **Preparater som motvirker isdannelse**, og som tilsettes for å hindre dannelse av is i brennstoffsystemet.

B. **Tilberedte preparater for tilsetning i andre væsker som brukes til de samme formål som mineraloljer.**

Blant de væsker som brukes til samme formål som mineraloljer er:

- a. Drivstoff på basis av alkoholer (for eksempel motoralkohol); og
- b. Syntetiske smøremidler:
 1. på basis av estere av organiske syrer (adipater, azelater og neopentylpolyolestere) eller på uorganiske syrer (triarylfosfater);
 2. på basis av polyetere (poly(oksyetylen) (polyetylenglykol) eller poly(oksypropylen) (polypropylen-glykol);
 3. på basis av silikoner.

Tilsetningspreparatene er de samme som de som brukes for tilsvarende mineraloljer.

Denne posisjonen **omfatter ikke** isolerte, kjemisk definerte grunnstoffer eller forbindelser (disse føres i alminnelighet under **kapittel 28** eller **29**), eller petroleumulfonater som ikke er i form av preparater.

Posisjonen omfatter heller ikke:

- a. Smøremidler på basis av molybdendisulfid (**posisjon 34.03**).
- b. Kolloidal grafitt i suspensjon med olje eller andre media samt halvkolloidal grafitt (**posisjon 38.01**).

38.12 TILBEREDTE VULKANISERINGSKSELERATORER; SAMMENSATTE MYKNERE FOR GUMMI ELLER PLAST, IKKE NEVNT ELLER INNBEFATTET ANNET STED; ANTI-OXIDASJONSMIDLER OG ANDRE SAMMENSATTE STABILISATORER FOR GUMMI ELLER PLAST.

Under denne posisjonen omfatter uttrykkene ”sammensatt” og ”tilberedt”:

1. tilsiktede blandinger; og
2. reaksjonsblandinger, herunder produkter fremstilt fra homologe serier, for eksempel fettsyrer og fettalkoholer som hører under posisjon 38.23.

A. Tilberedte vulkaniseringsakseleratorer.

Denne gruppen omfatter produkter som tilsettes gummi før vulkanisering for å gi de vulkaniserte varer bedre fysiske egenskaper og for å redusere den tid og temperatur som er nødvendig for vulkaniseringen. Av og til virker de også som myknere. Denne posisjonen omfatter **bare** slike produkter som er blandinger.

Disse preparatene er i alminnelighet basert på organiske stoffer (difenyguanidin, ditiokarbamater, tiuramsulfider, heksametylentetramin, merkaptobenzotiazol etc.), ofte i forbindelse med uorganiske aktivatorer (sinkoksid, magnesiumoksid, blyoksid etc.).

B. Sammensatte myknere for gummi eller plast, ikke nevnt eller innbefattet annet sted.

Denne gruppen omfatter sammensatte myknere som tilsettes for å oppnå ønsket fleksibilitet hos plast eller for å øke plastisiteten i gummiblandinger. Som eksempel på denne type produkter kan nevnes tilsiktede blandinger av to eller flere ftalsyreestere samt blandinger av dialkylftalater fremstilt av fettalkoholer som hører under posisjon 38.23. Myknere brukes i stor utstrekning i poly(vinylklorid) og celluloseestere.

Posisjonen **omfatter ikke** produkter brukt som myknere, eller som av og til blir kalt myknere, men som er bedre beskrevet under andre posisjoner i tolltariffen (se unntakene til slutt under denne posisjonen).

C. Antioksidasjonsmidler og andre sammensatte stabilisatorer for gummi eller plast.

Denne gruppen omfatter antioksidasjonsmidler for gummi eller plast (for eksempel brukt i gummi-fabrikasjon for å forhindre at gummi blir hard eller eldes), for eksempel blandinger av oligomerer av 2,2,4-trimetyl-1,2-dihydrokinolin (TMQ), blandede alkylerte difenylaminer og preparater basert på N-naftylanilin.

Denne gruppen omfatter også andre sammensatte stabilisatorer for gummi eller plast. Som eksempel på denne type produkter kan nevnes tilsiktede blandinger av to eller flere stabilisatorer samt reaksjonsblandinger, for eksempel blandede tinnorganiske forbindelser som er fremstilt av fettalkoholblandinger som hører under posisjon 38.23. Det viktigste bruksområdet for sammensatte stabilisatorer for plast er å hindre dehydroklorering hos visse polymerer, for eksempel poly(vinylklorid). De kan også brukes som varme-stabilisatorer for polyamider.

Posisjonen omfatter ikke:

- a. Jordolje, vaselin, parafinvoks og asfalt som hører under **kapittel 27**.
- b. Isolerte, kjemisk definerte forbindelser som hører under **kapittel 28** eller **29**, for eksempel dioktylfталat.

- c. Antioksidanter tilberedt som tilsetningsmidler for mineraloljer eller for andre væsker som brukes til samme formål som mineraloljer (**posisjon 38.11**).
- d. Peptiseringsmiddel for gummiproduksjon, selv om de betegnes som kjemiske myknere (vanligvis **posisjon 38.24**).
- e. Polymerer som hører under **kapittel 39**.

38.13 PREPARATER OG LADNINGER FOR BRANNSLOKNINGSAPPARATER; BRANNSLOKNINGSGRANATER OG BRANNSLOKNINGSBOMBER.

Denne posisjonen omfatter:

- A. **Preparater for brannsløkningsapparater.** Disse omfatter preparater på basis av bikarbonater, av og til med innhold av for eksempel kvillajabarkekstrakt, lakrisekstrakt eller overflateaktive stoffer som bidrar til å danne et skumteppe. Disse preparater kan foreligge som væsker eller i pulverform.
- B. **Ladninger for brannsløkningsapparater**, dvs. lette beholdere (av glass, tynne metallplater etc.) som er bestemt for plassering i brannsløkningsapparater, enten de inneholder:
1. preparater av de slag som er beskrevet under punkt A ovenfor; eller
 2. to eller flere ublandede stoffer (for eksempel en oppløsning av aluminiumsulfat og en oppløsning av natriumhydrogenkarbonat) som er atskilt av en vegg, og som kommer i berøring med hverandre når apparatet tas i bruk; eller
 3. et enkelt ublandet stoff (for eksempel karbontetraklorid, metylbromid eller svovelsyre).
- C. **Brannsløkningsgranater og -bomber**, dvs. beholdere fylt med brannsløkningsmidler (også ublandet), som brukes direkte uten å settes inn i noe brannsløkningsapparat. Dette er beholdere av glass eller steintøy som kastes inn i sentrum av ilden, hvorved innholdet frigjøres ved at beholderen knuses. Dette kan også være glassbeholdere hvis ene ende brytes av med fingrene for at innholdet skal sprøytes ut.

Brannsløkningsapparater med eller uten ladning, også bærbare, som bringes i funksjon ved hjelp av en stift, ved å snus opp ned eller ved å betjene en avtrekker etc., føres under **posisjon 84.24**.

Posisjonen **omfatter heller ikke** ublandede kjemiske stoffer med brannsløkkende egenskaper når de er pakket på annen måte enn beskrevet under punktene B.2, B.3 og C ovenfor (**kapitlene 28 og 29**).

38.14 SAMMENSATTE, ORGANISKE OPPLØSNINGS- OG FORTYNNINGSMIDLER, IKKE NEVNT ELLER INNBEFATTET ANNET STED; TILBEREDTE MALING- OG LAKK-FJERNERE.

Denne posisjonen omfatter organiske oppløsnings- og fortynningsmidler (også de som inneholder 70 vektprosent eller mer av jordolje), **forutsatt** at de ikke er isolerte, kjemisk definerte forbindelser og at de ikke er omfattet av en annen posisjon med en mere spesifisert varebeskrivelse. De er mer eller mindre flyktige væsker som brukes bl.a. ved fremstilling av maling og lakker eller som avfettingsmidler for maskindeler etc.

Eksempler på produkter som føres under denne posisjonen er:

1. Blandinger av aceton, metylacetat og metanol samt blandinger av etylacetat, butylalkohol og toluen.
2. Avfettingsmidler for maskindeler etc. som består av en blanding av:
 - a. mineralterpentin ("white spirit") med trikloretylen; eller
 - b. bensin med klorerte produkter og xylen.

Posisjonen omfatter også malings- og lakkfjernere som består av ovennevnte blandinger tilsatt små mengder parafinvoks (for å sinke fordampningen av oppløsningsmidlene), emulgeringsmidler, fortykningsmidler etc.

Posisjonen omfatter ikke:

- a. Isolerte, kjemisk definerte oppløsnings- eller fortynningsmidler (i alminnelighet **kapittel 29**) og produkter med mangesidig sammensetning brukt som oppløsningsmidler eller fortynningsmidler, men som er omfattet av en posisjon i tolltariffen med en mer spesifisert varebeskrivelse, for eksempel solvent nafta (**posisjon 27.07**), mineralterpentin ("white spirit") (**posisjon 27.10**), balsam-, tre- eller sulfatterpentin (**posisjon 38.05**), tretjæreolje (**posisjon 38.07**), uorganiske, sammensatte oppløsningsmidler (vanligvis **posisjon 38.24**).
- b. Oppløsningsmidler for fjerning av neglelakk, pakket for detalj salg (**posisjon 33.04**).

38.15 REAKSJONSINITIATORER, REAKSJONSAKSELERATORER OG TILBEREDTE KATALYSATORER, IKKE NEVNT ELLER INNBEFATTET ANNET STED.

Denne posisjonen omfatter preparater som initierer (setter i gang) eller akselerer (påskynder) forløpet av visse kjemiske prosesser. Produkter som demper disse prosessene **er unntatt**.

Disse preparater kan stort sett inndeles i to grupper.

- a. De som tilhører den første gruppen, består i alminnelighet av ett eller flere aktive stoffer utfelt på en bærer ("supported catalysts") eller av blandinger på basis av aktive stoffer. I de fleste tilfeller er disse aktive stoffer visse metaller, metalloksider, andre metallforbindelser eller blandinger derav. De metaller eller metallforbindelser som oftest brukes er kobolt, nikkel, palladium, platina, molybden, krom, kobber eller sink. Bæreren, som av og til er gjort aktiv, består vanligvis av aluminiumoksid, karbon, silikagel, kiselholdig fossilmel eller keramiske materialer. Eksempler på "supported catalysts" er Ziegler- eller Ziegler-Natta-typer.
- b. Den andre gruppen omfatter blandinger på basis av forbindelser hvis beskaffenhet og sammensetning varierer i overensstemmelse med den kjemiske reaksjon som skal katalyseres. Disse preparater omfatter:
 1. friradikale katalysatorer (for eksempel organiske oppløsninger av organiske peroksider eller av azoforbindelser, redoksblandinger);
 2. ionekatalysatorer (for eksempel alkylitium);
 3. katalysatorer for polykondensasjonsreaksjoner (for eksempel blandinger av kalsiumacetat og antimontrioksid).

Preparatene under gruppe b brukes vanligvis ved fremstilling av polymerer.

Denne posisjonen omfatter ikke:

- a. Brukte katalysatorer av det slag som anvendes til utvinning av uedle metaller eller til fremstilling kjemiske forbindelser av uedle metaller (**posisjon 26.20**) og av brukte katalysatorer som hovedsaklig anvendes til gjenvinning av edle metaller (**posisjon 71.12**).
- b. Isolerte, kjemisk definerte forbindelser (**kapittel 28** eller **29**).
- c. Katalysatorer som utelukkende består av metaller eller metallegeringer i form av finfordelt pulver, vevet nett etc. (**avsnitt XIV** eller **XV**).
- d. Tilberedte vulkaniseringsakseleratorer til bruk i gummi (**posisjon 38.12**).

38.16 ILDFAST SEMENT, MØRTEL, BETONG OG LIKNENDE BLANDINGER, UNNTATT PRODUKTER SOM HØRER UNDER POSISJON 38.01.

Denne posisjonen omfatter visse preparater (for eksempel for smelteovnsfôringer) på basis av slike ildfaste materialer som chamotte og dinasjord, knust eller malt korund, pulverisert kvartsitt, kritt, kalsinert dolomitt, tilsatt ildfast bindemiddel (for eksempel natriumsilikat, magnesium- eller sinkfluorosilikater). Flere produkter under denne posisjonen inneholder også ikke-ildfaste bindemidler, slike som hydrauliske bindemidler.

Posisjonen omfatter også ildfaste produkter på basis av kiseldioksid til fremstilling av støpeformer for tann- teknisk bruk eller for smykkeindustrien ved hjelp av voksmetoden.

Posisjonen omfatter videre ildfast betong som er laget av blandinger av varmebestandig hydraulisk sement (for eksempel aluminiumsement) og ildfaste aggregater (tilslag) som brukes som fundament for smelteovner, koks- ovner etc., eller til fremstilling av ovnsfôringer. Posisjonen omfatter også:

- a. **Formbare, ildfaste masser ("refractory plastics")** som selges som fuktige masser som ofte består av ildfaste aggregater (tilslag), leire og mindre tilsetninger.
- b. **Stampemasser**, unntatt stampemasser av dolomitt, som har en liknende sammensetning som produktene nevnt i punkt a ovenfor, og som danner et tett belegg eller fylling når de legges på med trykkluftstamper.
- c. **Sprøytemasser** som er ildfaste tilslagsmaterialer blandet med hydrauliske herdemidler eller andre bindemidler, og som legges på ovnsfôringer, noen ganger selv når disse er varme, med spesielle sprøyter som sprøyter ut blandingene gjennom et munnstykke ved hjelp av komprimert luft.

Posisjonen **omfatter ikke:**

- a. stampemasser av dolomitt (**posisjon 25.18**).
- b. karbonholdige masser (**posisjon 38.01**).

38.17 BLANDEDE ALKYL BENZENER OG BLANDEDE ALKYLNAFTALENER, UNNTATT PRODUKTER SOM HØRER UNDER POSISJON 27.07 ELLER 29.02.

Denne posisjonen omfatter **blandede alkylbenzener** og **blandede alkylnaftalener** fremstilt ved alkylering av henholdsvis benzen og naftalen. De har forholdsvis lange sidekjeder og er ikke av det slag som er nevnt i den andre delen av teksten til posisjon 27.07. Blandede alkylbenzener brukes bl.a. som oppløsningsmidler og til fremstilling av overflateaktive stoffer, smøremidler og isolerende oljer. Blandede alkylnaftalener blir hovedsakelig brukt til fremstilling av alkylnaftalensulfonsyrer og deres salter.

Posisjonen **omfatter ikke** blandinger av isomerer som hører under **posisjon 29.02**.

**38.18 KJEMISKE GRUNNSTOFFER DOPET FOR ELEKTRONISK BRUK, I FORM AV SKIVER
ELLER LIKNENDE; KJEMISKE FORBINDELSER DOPET FOR ELEKTRONISK BRUK.**

Denne posisjonen omfatter:

1. Kjemiske grunnstoffer som hører under kapittel 28 (for eksempel silisium og selén) dopet med for eksempel bor eller fosfor, vanligvis i forholdet 1 : 1 000 000, **forutsatt** at de foreligger i form av skiver eller liknende. Når de foreligger ubearbeidd i den form de har fått ved trekking, eller i form av sylindrer eller staver, hører de under **kapittel 28**.
2. Kjemiske blandinger, for eksempel kadmiumselenid, kadmiumsulfid, indiumarsenid etc. som inneholder visse tilsetninger (for eksempel germanium, jod), vanligvis i en mengde som tilsvarer noen få prosent, med sikte på at de skal brukes til elektroniske formål, enten i form av sylindrer, staver etc. eller tilskåret til skiver eller liknende former.

Posisjonen omfatter slike krystaller også når de er polerte eller overtrukket med et homogent epitaksialbelegg.

De som er videre bearbeidd (for eksempel ved selektiv diffusjon), hører under **posisjon 85.41** som halvleder-komponenter.

38.19 BREMSEVÆSKE OG ANDRE TILBEREDTE VÆSKER FOR HYDRAULISKE OVERFØRINGER, SOM IKKE INNEHOLDER ELLER SOM INNEHOLDER MINDRE ENN 70 VEKTPROSENT JORDOLJE ELLER OLJER UTVUNNET FRA BITUMINØSE MINERALER.

Denne posisjonen omfatter **bremsevæske og andre tilberedte væsker for hydrauliske overføringer**, for eksempel slike som består av blandinger av ricinusolje, 2-etoksyetanol eller etylendiricinoleat og butanol, eller slike som er sammensatt av 4-hydroksey-4-metyl-pentan-2-on (diacetonalkohol), dietylftalat og propan-1,2-diol og også av glykolblandinger.

Posisjonen omfatter også tilberedte, hydrauliske væsker på basis av polyglykoler, silikoner eller andre polymerer som hører under kapittel 39.

Liknende væsker som inneholder 70 vektprosent eller mer jordolje eller oljer utvunnet av bituminøse mineraler, er imidlertid **unntatt (posisjon 27.10)**.

38.20 FROSTVÆSKER OG TILBEREDTE VÆSKER FOR AVISING.

Denne posisjonen omfatter frostvæsker og tilberedte væsker for avising (for eksempel blandinger på basis av glykolderivater).

Noen frostvæsker virker også som kjølemidler eller som væsker i varmevekslere.

Den **omfatter imidlertid ikke** tilberedte preparater for tilsetning i mineraloljer eller i andre væsker som brukes til de samme formål som mineraloljer (**posisjon 38.11**).

38.21 NÆRINGSPREPARATER FOR DYRKING ELLER BEVARING AV MIKROORGANISMER. (HERUNDER VIRUS OG LIKNENDE) ELLER AV VEGETABILSKE CELLER, MENNESKECELLER ELLER DYRECELLER.

Denne posisjonen omfatter forskjellige preparater hvor bakterier, sopp, mikrober, vira, andre mikroorganismer og vegetabiliske celler, menneskeceller eller dyreceller som anvendes til medisinske formål (for eksempel fremstilling av antibiotika) eller til andre vitenskapelige formål eller som anvendes i industrien (for eksempel ved fremstilling av eddik, melkesyre, butylalkohol), kan finne næring og formere seg eller bli bevart.

Slike næringspreparater er i alminnelighet fremstilt på grunnlag av kjøttekstrakt, friskt blod eller blodserum, egg, poteter, alginater, agar-agar, peptoner, gelatin etc., og inneholder ofte tilsetninger som glukose, glyserol, koksalt, natriumsitrat eller fargestoffer. De kan også være tilsatt syre, enzymer eller alkalier for å få den rette surhetsgrad eller alkalitet etc.

Det forekommer også andre næringspreparater, for eksempel blandinger av natriumklorid, kalsiumklorid, magnesiumsulfat, kaliumhydrogensulfat, kaliumasparaginat og ammoniumlaktat i destillert vann.

Visse næringspreparater for vira består av levende embryoer.

De foreligger i alminnelighet i flytende form (buljong), pasta eller pulver, men kan også foreligge i tabletter eller i form av korn. De er sterilisert og pakket i forseglede glassflasker, rør, ampuller eller bokser.

Posisjonen **omfatter ikke** produkter som ikke foreligger som næringspreparater, for eksempel:

- a. Agar-agar (**posisjon 13.02**).
- b. Blod- eller eggalbumin (**posisjon 35.02**).
- c. Gelatin (**posisjon 35.03**).
- d. Peptoner (**posisjon 35.04**).
- e. Alginater (**posisjon 39.13**).

38.22 REAGENSER FOR DIAGNOSTISK BRUK ELLER LABORATORIEBRUK PÅ ET UNDERLAG SAMT TILBEREDTE REAGENSER FOR DIAGNOSTISK BRUK ELLER LABORATORIEBRUK, OGSÅ PÅ ET UNDERLAG, UNNTATT SLIKE SOM HØRER UNDER POSISJON 30.02 ELLER 30.06; SERTIFISERTE REFERANSEMATERIALER.

Denne posisjonen omfatter **reagenser for diagnostisk bruk og laboratoriebruk på et underlag, tilberedte reagenser for diagnostisk bruk eller laboratoriebruk, unntatt** diagnostiske reagenser som hører under **posisjon 30.02** eller diagnostiske reagenser bestemt til bruk på pasienter og blodtypereagenser som hører under **posisjon 30.06**. Posisjonen omfatter også sertifiserte referansematerialer. Reagenser for diagnostisk bruk anvendes i undersøkelser av fysiske, biofysiske eller biokjemiske prosesser og tilstander hos dyr og mennesker. Deres anvendelse er basert på målbare eller observerbare forandringer i de biologiske eller kjemiske stoffer som utgjør reagensen. Tilberedte reagenser for diagnostisk bruk som hører under denne posisjonen, kan ha en tilsvarende funksjon som de som er bestemt til bruk på pasienter (underposisjon 3006.30), bortsett fra at de er bestemt til å anvendes *in-vitro* isteden for *in vivo*. Tilberedte reagenser for laboratoriebruk omfatter ikke bare diagnostiske reagenser, men også andre analytiske reagenser for annen bruk enn påvisning eller diagnostisering. Tilberedte reagenser for diagnostisk bruk eller laboratoriebruk kan anvendes i medisinske-, veterinære-, vitenskapelige- eller industrielle laboratorier, på sykehus, i industrien, utendørs eller i noen tilfeller i hjemmet.

Reagenser under denne posisjonen foreligger enten på et underlag eller i form av preparater. De består derfor av mer enn en enkelt bestanddel. De består for eksempel av en blanding av to eller flere reagenser, eller av en enkelt reagens oppløst i andre løsningsmidler enn vann. De kan også foreligge i form av papir, plast eller annet materiale (anvendt som underlag eller støttemateriale), impregnert eller overtrukket med en eller flere reagenser for diagnostisk bruk eller laboratoriebruk, for eksempel lakmus-, pH- eller polpapir, eller forhåndsovertrukne plater til immunologiske analyser. Reagenser som hører under denne posisjonen kan også foreligge som sett bestående av flere komponenter, selv om en eller flere av komponentene er kjemisk definerte forbindelser som hører under kapittel 28 eller kapittel 29, syntetiske fargestoffer som hører under posisjon 32.04, eller andre stoffer som hører under en annen posisjon når de foreligger særskilt. Eksempler på slike sett er slike til test av glukose i blod, ketoner i urin etc., og sett basert på enzymer. **Unntatt** er imidlertid diagnosesett som har vesentlig karakter av varer som hører under **posisjon 30.02** eller **30.06** (for eksempel sett på basis av monoklonale eller polyklonale antistoffer).

Reagensene som hører under denne posisjonen skal klart kunne identifiseres som utelukkende bestemt til diagnostisk bruk eller laboratoriebruk. Dette må tydelig fremgå på grunnlag av deres sammensetning, etikettering, instruksjoner for *in-vitro* bruk eller laboratoriebruk, angivelse av den spesifikke diagnostiske test som skal utføres, eller hvordan varen foreligger (for eksempel på et underlag eller støttemateriale).

Med **unntak** av produktene som hører under **kapittel 28** eller **29**, skal posisjon 38.22 ha prioritet foran enhver annen posisjon i tolltariffen ved klassifisering av sertifiserte referansematerialer.

De sertifiserte referansematerialene i denne posisjonen er referansematerialer tilberedt for kalibrering av instrumenter, vurdering av målemetoder eller fastsettelse av verdier for materialer. Disse referansematerialer kan bestå av:

- a. substratmaterialer inneholdende tilsatte analyter, hvis konsentrasjon har blitt nøyaktig fastsatt;
- b. ublandede materialer hvor konsentrasjonen av bestemte bestanddeler er nøyaktig bestemt (for eksempel protein og fettinnhold i melkepulver);
- c. materialer, naturlige eller syntetiske, hvor visse egenskaper har blitt nøyaktig bestemt (for eksempel trekkstyrke, tyngdekraft).

Disse referansematerialer må være fulgt av et sertifikat som angir verdien av de sertifiserte egenskapene, metodene brukt for å bestemme disse verdiene og graden av sikkerhet i disse verdiene, samt den autoriserende myndigheten.

Posisjonen **omfatter heller ikke** følgende reagenser selv om de foreligger i form av som tilberedte reagenser for diagnostisk- eller laboratoriebruk:

- a. Varer som hører under **posisjonene 28.43 til 28.46 og 28.52** (se note 1 til avsnitt VI).
- b. Varer omfattet av note 1 til kapittel 28 eller note 1 til kapittel 29.
- c. Fargestoffer som hører under **posisjon 32.04**, herunder preparater nevnt i note 3 til kapittel 32.
- d. Næringspreparater for dyrking og bevaring av mikroorganismer (herunder virus og liknende) eller av vegetabiliske celler, menneskeceller eller dyreceller (**posisjon 38.21**).

38.23 INDUSTRIELLE MONOKARBOKSYLFETTSYRER; SURE OLJER FRA RAFFINERING; INDUSTRIELLE FETTALKOHOLER.

A. INDUSTRIELLE MONOKARBOKSYLFETTSYRER; SURE OLJER FRA RAFFINERING.

Industrielle monokarboksyulfettsyrer er vanligvis fremstilt ved forsåping eller hydrolyse av naturlige fettstoffer eller oljer. Separering av faste (mettede) og flytende (umettede) fettsyrer gjøres vanligvis ved krystallisering med eller uten oppløsningsmiddel. Den flytende del (handelsmessig kjent som oleinsyrer eller "olein") består av oljesyre og andre umettede fettsyrer (linsyre og linolensyre) sammen med mindre mengder mettede fettsyrer. Den faste del (handelsmessig kjent som stearinsyre eller "stearin") består hovedsakelig av palmitinsyre, stearinsyre og små mengder umettede fettsyrer.

Denne posisjonen omfatter bl.a.:

1. **Stearinsyre** ("stearin") som foreligger i handelen i form av et hvitt, fast materiale med en karakteristisk lukt. Den er relativt hard, ganske sprø og blir vanligvis markedsført i form av biter, flak eller pulver. Den blir også markedsført i flytende form transportert i varm tilstand i termobeholdere.
2. **Oleinsyre** ("olein") er en fargeløs til brun, oljeaktig væske med en karakteristisk lukt.
3. **Fettsyrer utvunnet av tallolje** (TOFA) består fortrinnsvis av olein- og linsyre. De utvinnes ved destillasjon av rå tallolje og inneholder 90 vektprosent eller mer fettsyrer (beregnet av tørrstoffet).
4. **Destillerte fettsyrer** av forskjellige fettstoffer og oljer (for eksempel kokosolje, palmeolje, talg) som er splittet ved hydrolyse fulgt av en renseprosess (destillering).
5. **Fettsyredestillater**, utvunnet av fettstoffer og oljer med varme i vakuum som del av en raffineringssprosess. Fettsyredestillater karakteriseres ved høyt innhold av frie fettsyrer (ffa).
6. **Fettsyrer fremstilt ved katalytisk oksidasjon** av syntetiske hydrokarboner med høy molekylvekt.
7. **Sure oljer fra raffinering** med et relativt høyt innhold av frie fettsyrer, fremstilt ved dekomponering av "soapstock" fremkommet etter raffinering av råoljer.

Posisjonen omfatter ikke:

- a. Oleinsyre med en renhet på 85 % og derover (beregnet av tørrstoffvekten) (**posisjon 29.16**).
- b. Andre fettsyrer med en renhet på 90 % og derover (beregnet av tørrstoffvekten) (**posisjon 29.15, 29.16 eller 29.18**).

B. INDUSTRIELLE FETTALKOHOLER.

Fettalkoholer som hører under denne posisjonen, er blandinger av asykliske alkoholer som oppstår ved katalytisk reduksjon av de blandede fettsyrer nevnt under punkt A ovenfor, eller av deres estere, ved forsåping av spermolje, ved katalytisk reaksjon mellom olefiner, karbonoksid og hydrogen ("oxo"-prosess), ved hydrering av olefiner, ved oksidasjon av hydrokarboner eller på annen måte.

Fettalkoholene er vanligvis flytende, men forekommer av og til i fast form.

De viktigste fettalkoholer som hører under denne posisjonen, er:

1. **Laurylalkohol** som er en blanding av mettede fettalkoholer fremstilt ved katalytisk reduksjon av fettsyrer av kokosolje. Varen er flytende ved romtemperatur, men stivner i kaldt vær.
2. **Cetylalkohol** som er en blanding av cetyl- og stearylalkohol, hvor den førstnevnte er mest dominerende, fremstilles av spermasett og spermolje. Ved romtemperatur er den krystallinsk og gjennomsiktig.
3. **Stearylalkohol** som er en blanding av stearyl- og cetylalkohol, fremstilt ved reduksjon av stearin eller oljer med høyt innhold av stearinsyre, eller fra spermolje ved hydrering og hydrolyse med etterfølgende destillasjon. Ved romtemperatur er den fast, krystallinsk og hvit.
4. **Oleylalkohol** som er fremstilt ved reduksjon av olein eller av alkoholer utvunnet fra spermolje ved hydraulisk pressing. Ved romtemperatur er den flytende.
5. **Blandinger av primære, alifatiske alkoholer** som vanligvis omfatter alkoholer med fra 6 til 13 karbonatomer. De er flytende og vanligvis fremstilt ved den såkalte "oxo"-prosessen.

Fettalkoholer nevnt i punktene 1 til 4 brukes hovedsakelig til fremstilling av deres fettalkoholsulfoderivater. Alkalisalter av disse derivater er overflateaktive preparater som hører under posisjon 34.02. Fettalkoholer nevnt i punkt 5 blir hovedsakelig brukt til fremstilling av mykningsmidler for polyvinylklorid.

Posisjonen omfatter også industrielle fettalkoholer som har en voksaktig karakter.

Posisjonen **omfatter ikke** kjemisk definerte fettalkoholer med en renhet på 90 % og derover (beregnet av tørrstoffvekten) (vanligvis **posisjon 29.05**).

38.24 TILBEREDTE BINDEMIDLER FOR STØPEFORMER ELLER STØPEKJERNER; KJEMISKE PRODUKTER OG PREPARATER FRA KJEMISKE ELLER BESLEKTEDE INDUSTRIER (HERUNDER SLIKE SOM BESTÅR AV BLANDINGER AV NATURPRODUKTER), IKKE NEVNT ELLER INNBEFATTET ANNET STED.

Denne posisjonen omfatter:

A. TILBEREDTE BINDEMIDLER FOR STØPEFORMER ELLER STØPEKJERNER.

Posisjonen omfatter kernebindemidler basert på naturlige harpiksholdige produkter (for eksempel kolofonium), linolje, planteslim, dekstrin, melasse, polymerer som hører under kapittel 39 etc.

Dette er preparater som skal blandes med støperisand for å gi den passende konsistens til bruk i former og kjerner, og for å gjøre det lettere å fjerne sanden etter støping.

Dekstriner og annen modifisert stivelse og lim basert på stivelse eller på dekstriner eller annen modifisert stivelse, hører imidlertid under **posisjon 35.05**.

B. KJEMISKE PRODUKTER SAMT KJEMISKE ELLER ANDRE PREPARATER.

Med bare tre unntak (se punktene 7, 19 og 31 nedenfor) **omfatter denne posisjonen ikke** isolerte, kjemisk definerte grunnstoffer eller forbindelser.

De **kjemiske produkter** som hører under denne posisjonen er derfor produkter med en sammensetning som ikke er kjemisk definert, verken når de fås som biprodukter ved fremstilling av andre produkter (dette gjelder for eksempel naftensyre) eller fremstilles direkte.

De **kjemiske eller andre preparater** er enten blandinger (hvorav emulsjoner og dispersjoner er spesielle former) eller av og til oppløsninger. Vandige oppløsninger av kjemiske produkter som hører under **kapittel 28** eller **29** klassifiseres under nevnte kapitler. Derimot klassifiseres oppløsninger av slike produkter i andre oppløsningsmidler enn vann, med få unntak, under denne posisjonen.

De preparater som føres under denne posisjonen, kan bestå helt eller delvis av kjemiske produkter (dette er i alminnelighet tilfelle) eller helt av naturlig forekommende bestanddeler (se for eksempel punkt 24 nedenfor).

Denne posisjonen **omfatter imidlertid ikke** blandinger av kjemikalier med næringsmidler eller andre stoffer med næringsverdi, av det slag som anvendes ved tilberedning av visse næringsmidler for mennesker, enten som ingredienser eller for å forbedre noen av næringsmidlenes egenskaper (for eksempel bakehjelpemidler for kaker, kjeks og annet bakverk), forutsatt at disse blandinger eller stoffer brukes på grunn av deres næringsmessige innhold. Disse produkter hører i alminnelighet under **posisjon 21.06** (se også de alminnelige bestemmelsene i kommentarene til kapittel 38).

Denne posisjonen **omfatter heller ikke** kvikksølvforbindelser (**posisjon 28.52**).

Med forbehold av ovenstående betingelser, omfatter posisjonen følgende preparater og kjemiske produkter:

1. **Naftensyrer** (biprodukter fra raffineringen av visse jordoljer og visse oljer utvunnet av bituminøse mineraler) **og deres salter, unntatt** vannoppløselige naftenater som hører under **posisjon 34.02**, og salter som hører under **posisjonene 28.43 til 28.46 og 28.52**. Posisjonen omfatter for eksempel naftenater av kalsium, barium, sink, mangan, aluminium, kobolt, krom, bly etc. Noen av disse forbindelser brukes til fremstilling av sikkativer eller tilsetningsmidler til mineraloljer. Kobbernaftenat brukes ved fremstilling av soppbekjempende midler.

2. **Ikke-agglomererte metallkarbider** (wolframkarbid, molybdenkarbid etc.) innbyrdes blandet, eller blandet med metalliske bindemidler (for eksempel kobolt), til fremstilling av hardmetallskjær for verktøy som hører under posisjon 82.09.
3. **Tilberedte tilsetninger for sement, mørtel eller betong**, for eksempel midler som øker syrebestandigheten, på basis av natrium- eller kaliumsilikat og natrium- eller kaliumfluorsilikat samt preparater (også med innhold av såpe), for eksempel på basis av kalsiumoksid, fettsyrer etc. som tilsettes for å gjøre sement eller betong vanntett.
4. **Ikke-ildfast mørtel og betong**.
5. **Sorbitol, unntatt den som hører under posisjon 29.05**.

Denne gruppe omfatter særlig sorbitol (D-glucitol) sirup som inneholder andre polyololere og hvor innholdet av D-glucitol vanligvis varierer mellom 60 og 80 % av tørrstoffet. Produkter av dette slag fremstilles ved hydrogenering av glukosesirup som har et høyt innhold av disakkarider og polysakkarider, uten at de på forhånd har vært igjennom en separasjonsprosess. De er karakterisert ved at de er vanskelige å krystallisere, og de brukes innen et stort antall industrier (for eksempel næringsmiddelindustrien, kosmetikkindustrien, legemiddelindustrien, plastindustrien, tekstilindustrien).

Sorbitol som oppfyller betingelsene i note 1 til kapittel 29 hører under **posisjon 29.05**. Slik sorbitol fremstilles vanligvis ved hydrogenering av glukose eller invertsukker.

6. **Blandinger av kalsiumkarbid, kalsiumkarbonat (kalkstein) og andre materialer**, for eksempel karbon eller fluorspar, tilberedt til bruk som avsvovlingsmiddel ved fremstilling av stål.
7. **Kunstig fremstilte krystaller (unntatt optiske elementer)** av magnesiumoksid eller av alkali- eller jordalkalimetallenes halogenider (kalsium- eller litiumfluorid, kalium- eller natriumklorid, kaliumbromid, kaliumbromjodid etc.), og som veier minst 2,5 g per stk. Optiske elementer av kunstig fremstilte krystaller er **unntatt (posisjon 90.01)**.

Kunstig fremstilte krystaller (**unntatt optiske elementer**) som veier mindre enn 2,5 g per stk. føres under **kapittel 28, posisjon 25.01** (natriumkloridkrystaller) eller **posisjon 31.04** (kaliumkloridkrystaller).

8. **Jordoljesulfonater**, ikke vannoppløselige, fremstilt av jordolje eller av jordoljefraksjoner ved sulfonering, for eksempel med svovelsyre, oleum eller svoveltrioksid oppløst i flytende svoveldioksid. Denne prosessen følges vanligvis av nøytralisering. Vannoppløselige jordoljesulfonater, for eksempel av alkalimetaller, av ammonium eller av etanolaminer, er imidlertid **unntatt (posisjon 34.02)**.
9. **Polyklordifenyler** (blandinger av klorerte derivater av difenyl) **og klorparafiner**.

Faste polyklordifenyler og faste klorparafiner som har karakter av kunstig voks, er imidlertid **unntatt (posisjon 34.04)**.

10. **Poly(oksyetylen) (polyetylen glykol)** med meget lav molekylvekt, for eksempel blandinger av di-, tri- og tetra(oksyetylen)glykoler.

Alle andre typer av poly(oksyetylen) (polyetylen glykol) er imidlertid **unntatt (posisjon 39.07)** eller, hvis de har karakter av kunstig voks, **posisjon 34.04**.

11. **Blandinger av mono-, di- og tri-, fettsyrestere av glyserol.** De brukes som emulgeringsmidler for fett.

Har de karakter av kunstig voks, er de imidlertid **unntatt (posisjon 34.04)**.

12. **Fuselolje**, som fås ved rektifikasjon av rå etylalkohol.

13. **Dippelsolje** (beinolje, hjortehornsolje), fremstilles ved tørredestillasjon av bein eller horn av drøvtyggere. Det er en svartaktig, meget tyktflytende væske med motbydelig lukt. Den brukes hovedsakelig til fremstilling av insektbekjempende midler eller pyridinbaser.

14. **Ionebyttere** (herunder anion- og kationbyttere), **unntatt** polymerer som hører under **kapittel 39**. Dette er uoppløselige forbindelser, som i kontakt med en oppløsning av en elektrolytt, bytter ut ett av sine ioner mot ett av det oppløste stoffets ioner. Denne egenskapen er verdifull i industrien, for eksempel til å fjerne kalsium- eller magnesiumsalter fra hardt vann som skal brukes som fødevann for dampkjeler, eller i tekstilindustrien, fargerier, vaskerier etc. De brukes også til å omdanne saltvann til drikkevann etc. Kunstige zeolitter (også kjemisk definerte), unntatt de som inneholder bindemidler, er imidlertid **unntatt (posisjon 28.42)**.

15. **Kjelesteinsmidler**, i alminnelighet på basis av soda, natriumsilikat, tannin etc. Disse preparater feller ut størstedelen av de oppløste kalsium- og magnesiumsalter ved tilsetning til hardt vann og hindrer således dannelse av kalkholdig belegg (kjelestein) i dampkjeler, i rørene på dampgeneratorer og i andre apparater hvor vann sirkulerer.

16. **Oksylitt**, fremstilt ved tilsetning av små mengder av for eksempel kobber- eller nikkelsalter til natriumperoksid. Dette regulerer frigjøring av oksygen når produktet senkes ned i vann. Oksylitt foreligger ofte i form av terninger eller flate stykker.

17. **Tilberedte herdere for lakker eller lim**, for eksempel blandinger av ammoniumklorid og urinstoff.

18. **Gettere for vakuumsrør**, på basis av barium, zirkonium etc. Disse gettere foreligger i alminnelighet i form av pastiller, tabletter eller liknende, eller på metallrør eller -tråd.

19. **Blekkfjernemidler i pakninger for detaljsalg**. Dette er i alminnelighet vandige oppløsninger av kjemisk definerte forbindelser. I enkelte tilfeller kan en enkelt forbindelse brukes (for eksempel en vandig oppløsning av kloramin), mens det i andre tilfeller er nødvendig med to forbindelser med gjensidig utfyllende virkning. I sistnevnte tilfelle kan pakningen inneholde to flasker, for eksempel én som inneholder en vandig oppløsning av natriumhydrogensulfitt og den andre en vandig oppløsning av kaliumpermanganat.

20. **Korrekturlakker for stensiler i pakninger for detaljsalg**. Dette er i alminnelighet lyserøde celluloselakker som er pakket i små flasker, hvor kapselen i alminnelighet er forsynt med en liten pensel.

Disse lakker er **unntatt** fra denne posisjonen når de ikke er pakket for detaljsalg som korrekturlakker for stensiler. Organiske, blandede fortynningsmidler for disse lakker hører under **posisjon 38.14**.

21. **Korreksjonsvæsker i pakninger for detaljsalg**. Disse er ugjennomsiktige (hvite eller fargede) væsker som hovedsakelig består av pigmenter, bindemidler og oppløsningsmidler, og som skal brukes til å dekke over feil eller andre uønskede tegn i maskinskrevne manuskripter, andre manuskripter, fotokopier, mastere for offsettrykking o.l. De er vanligvis emballert i små flasker (hvor kapselen er forsynt med en liten pensel), i små bokser eller i form av pinner.

Organiske, blandede fortynningsmidler for disse væsker hører under **posisjon 38.14**.

22. **Korrekturbånd i pakninger for detaljsalg.** Dette er ruller av korrekturbånd som vanligvis foreligger i en dispenser av plast. De brukes for å dekke skrivefeil eller andre uønskede merker i maskinskrevne dokumenter, manuskripter, fotokopier, originaltrykk fra offset-trykking og liknende. Disse produktene er tilgjengelige i forskjellige bredder og lengder. Korrekturbånd består av en ugjennomsiktig dekkfarge som er påført båndets overflate. Dekkfargen overføres manuelt ved å presse båndet mot det punktet i dokumentet som skal korrigeres.

Posisjonen **omfatter ikke:**

- a. Korrekturbånd bestående av papir på et selvklebende underlag (**kapittel 48**).
 - b. Fargebånd til skrivemaskiner og liknende fargebånd innsatt med farge eller behandlet på annen måte slik at de gir avtrykk (**posisjon 96.12**).
23. **Preparater som særlig anvendes for klaring av vin og andre gjærende drikkevarer.** Disse er i alminnelighet på basis av poly(vinylpyrrolidon), gelatin- eller albuminholdige stoffer som husblas, gelatin, karragen eller eggalbumin. Imidlertid er de som inneholder enzymer **unntatt (posisjon 35.07)**.
24. **Sammensatte ekstendere for maling.** Dette er tilberedte pulvere som ofte tilsettes maling (annen maling enn limmaling) for å gjøre den billigere. Samtidig virker de i noen tilfeller kvalitetsforbedrende (for eksempel for å lette dispergeringen av pigmentet). De brukes også til fremstilling av limmaling, men virker i dette tilfelle som pigmenter. Disse preparater består av blandinger av to eller flere naturprodukter (kritt, naturlig bariumsulfat, skifer, dolomitt, naturlig magnesiumkarbonat, gips, asbest, glimmer, talkum, kalsitt etc.), av blandinger av disse naturprodukter med kjemiske produkter, eller av blandinger av kjemiske produkter (for eksempel blandinger av aluminiumhydroksid og bariumsulfat).
- Denne gruppen omfatter også finmalt naturlig kalsiumkarbonat ("Champagnehvitt") hvor hver partikkel er dekket, ved en spesiell prosess, med en vannavstøtende film av stearinsyre.
25. **Preparater for fremstilling av visse keramiske produkter** (kunstige tenner etc.), for eksempel blandinger på basis av kaolin, kvarts og feltspat.
26. **Smeltbare keramiske temperaturmålere** (segerkjegler etc.). De foreligger i alminnelighet i form av små pyramider laget av blandinger av stoffer som likner dem som finnes i keramiske pastaer, og smeltbare preparater. Deres sammensetning er tilpasset slik at de mykner og faller sammen ved en bestemt temperatur, og de kan således brukes til kontroll av brenningen av keramiske varer etc.
27. **Natronkalk** fremstilles ved å impregnere ren kalk med natriumhydroksid. Natronkalk brukes for å absorbere karbondioksid i utåndingsluften i lukkede narkosesystemer, i ubåter etc. Posisjonen **omfatter ikke** natronkalk som foreligger som laboratoriereagenser (**posisjon 38.22**).
28. **Hydratisert silikagel farget med koboltsalter**, brukt som tørkemiddel, som ved fargeforandring angir når det ikke lenger er virksomt.
29. **Rusthindrende preparater.** Dette kan være preparater basert på for eksempel fosforsyre som ved kjemisk reaksjon motvirker rust.

Rusthindrende preparater basert på smøremidler hører under **posisjon 27.10** eller **34.03** etter sin beskaffenhet.

30. **Preparater (for eksempel tabletter) som består av sakkarin eller dens salter samt stoffer, for eksempel natriumhydrogenkarbonat og vinsyre**, og som ikke er næringsmidler, men brukes som søtningmidler.

31. **Lakesalt**, som består av natriumklorid med tilsetning av natriumnitritt eller natriumnitrat.

Det samme produkt tilsatt sukker hører under **posisjon 21.06**.

32. **Visse umonterte, oppkuttete elementer av piezoelektriske materialer (unntatt kvarts, turmalin etc. som hører under posisjon 71.03 eller 71.04)**.

De materialer som er mest alminnelig brukt til fremstilling av piezoelektriske elementer under denne posisjonen er:

a. rochellesalt (eller seignettesalt, dvs. natriumkaliumtartrattetrahydrat); etylendiamintartrat; ammonium-, rubidium- og cæsiumortofosfater samt blandede krystaller derav.

b. bariumtitanat; blytitanatzirkonat; blymetaniobat; blystrontiumtitanatzirkonat; kalsiumtitanat etc.

Elementene fremstilles ved at foredlede krystaller av høy kvalitet presisjonsskjæres i den elektriske akse retning. Før skjæring klassifiseres slike krystaller i sine respektive posisjoner i **kapittel 28** eller **29** hvis de er isolerte, kjemisk definerte forbindelser; ellers hører de under denne posisjonen.

Posisjonen omfatter også polykrystallinske polariserte elementer av de materialer som er nevnt under punkt b ovenfor, **forutsatt at de er umonterte**.

33. **Produkter for å hindre at drivreimer slurer** ("anti-slip transmission belt preparations") som består av fettstoffer, slipestoffer etc. Selv om de inneholder 70 vektprosent eller mer jordolje eller oljer utvunnet av bituminøse mineraler, hører de under denne posisjonen.

34. **Mellomprodukter fra fremstilling av visse terapeutiske preparater (for eksempel antibiotika)**, utvunnet ved hjelp av mikroorganismer gjennom fermentering, filtrering og en første ekstraksjon, og som vanligvis inneholder høyst 70 % av aktive substanser; Som eksempel kan nevnes "alkaline cakes" som er mellomprodukter fra fremstilling av klortetracyklin (aureomycin) og består av inaktivt mycelium, filtreringshjelpemiddel og 10 – 15 % klortetracyklin.

35. **Artikler som frembringer en lyseffekt ved kjemisk luminescens**, for eksempel lysende stenger hvor lyseffekten fås ved en kjemisk reaksjon mellom estere av oksalsyretypen og hydrogenperoksid sammen med et oppløsningsmiddel og et fluorescerende stoff.

36. **Startvæske for bensinmotorer** som består av dietyleter, minst 70 vektprosent jordoljer samt andre bestanddeler. Dietyleter er den vesentlige bestanddel i denne væsken.

37. **Modellermasse i pulverform** (som blandes med vann før bruk). Pulveret inneholder, foruten sement, lim og kritt, ca. 30 % rugmel og ca. 30 % trecellulose. Posisjonen **omfatter imidlertid ikke** modellérmasse som hører under **posisjon 34.07**.

38. **Matteringsmiddel** som består av aluminiumsaltet av en modifisert harpikssyre, og der partiklene er belagt med en celluloseeter for å beskytte dem mot løsningsmidler og for å forhindre sedimentering.

39. **Pasta av fiskeskjell** eller ”**fiskeguan**” som består av en rå sølvglinsende pasta fremstilt ved behandling av fiskeskjell med terpentin og, som på grunn av sitt guanininnhold, brukes for tilvirkning av perleessens.
40. **Talliumbromjodidkrystaller** som består av en fast oppløsning av bromid og jodid og brukes på grunn av sine optiske egenskaper (stor gjennomskinnelighet av infrarød bestråling).
41. **Geldannende middel**, et ikke-kjemisk definert produkt som består av montmorillonit, som har gjennomgått en spesiell behandling for å gjøre den organofil, og som foreligger som et kremhvitt pulver. Det brukes i fremstillingen av mange organiske preparater (maling, lakker, dispersjoner av vinylpolymer, voks, klebemidler, tetningsmasse, kosmetikk etc.).
42. **Industrielle fettsyrer:**
- dimeriserte.
 - trimeriserte.
 - forestret med amylalkohol og deretter epoksidert.
43. **Agglomererte blandinger** av teknisk ren molybdenoksid, karbon og borsyre, tilberedt for bruk som legeringstilsetning ved fremstilling av stål.
44. **Pulver som i handelen kalles ”grått oksid” eller ”svart oksid” og noen ganger feilaktig kalt ”blystøv”,** og som utgjør en spesiell tilberedt blanding av blymonoksid (65 – 80 %) og metallisk bly (resten). Denne blandingen fås ved kontrollert oksidasjon av rent bly i en kulemølleprosess og brukes til fremstilling av akkumulatorplater.
45. **Blandinger av isomerer av to forskjellige organiske komponenter**, nemlig divinylbenzenisomerer (vanligvis 25 til 80 %) og etylvinylbenzenisomerer (vanligvis 19 til 50 %), som brukes som polymeriseringsmidler i polystyrenharpikser, der kun divinylbenzenisomerene deltar i tverrbindingen.
46. **Blandinger brukt som fortykningsmidler og emulsjonsstabilisatorer i kjemiske preparater eller som bindemidler ved fremstilling av slipeskiver.** Denne blandingen består av produkter som hører under ulike eller samme posisjon i kapittel 25, og kan også inneholde materialer som omfattes av andre kapitler. De kan bestå av:
- en blanding av ulike leirer;
 - en blanding av ulike leirer og feltspat;
 - en blanding av leire, pulverisert feltspat og pulverisert naturlig boraks (tinkal);
 - en blanding av leire, feltspat og natriumsilikat.
47. **Blandinger brukt som vekstmedier, for eksempel plantejord.** Disse blandingene består av produkter som hører under kapittel 25 (jord, sand, leire) og kan også inneholde små mengder av gjødselementene nitrogen, fosfor eller kalium.

Posisjonen **omfatter imidlertid ikke** blandinger av torv med sand eller leire hvor torven gir varen dens vesentlige karakter (**posisjon 27.03**).

48. **Kopieringspastaer på basis av gelatin.** Disse brukes til å kopiere tegninger, til å belegge valser i trykkesmaskiner etc. Varenes sammensetning varierer, men den vesentlige bestanddelen er gelatin hvor det tilsettes varierende mengder dekstrin og bariumsulfat eller (om varene skal brukes til fremstilling av fargevalser til trykkermaskiner) glyserol eller sukker samt fyllmiddel (kaolin etc.).

Pastaene hører under denne posisjonen selv om de foreligger i bulk (kasser, fat etc.) eller er ferdig til bruk (vanligvis på et underlag av papir eller tekstilmateriale).

Posisjonen **omfatter ikke** fargevalser til trykkermaskiner som er belagt med kopieringspasta (**posisjon 84.43**).

49. **Diacetylvinsyreestere av mono- og diglyserider** blandet med trikalsiumfosfat eller kalsiumkarbonat, til bruk som emulgatorer.

Posisjonen omfatter heller ikke:

- a. Midler for etterbehandling samt andre produkter eller preparater av det slag som brukes innenfor tekstil-, papir- og lærindustrien eller liknende industrier (**posisjon 38.09**).
- b. Blandinger av varme- eller lydisolerende stoffer eller lydabsorberende mineralske materialer som hører under **posisjon 68.06**, eller blandinger på basis av asbest eller på basis av asbest og magnesiumkarbonat som hører under **posisjon 68.12**.

o
o o

Kommentar til underposisjoner

Underposisjonene 3824.71 til 3824.79 (varenumrene 38.24.7100 til 38.24.7900)

Underposisjonene 3824.71 til 3824.79 omfatter blandinger som inneholder halogenerte derivater av metan, etan eller propan, herunder blandinger av slike halogenerte derivater med andre stoffer.

Varehandelen med blandinger som inneholder halogenerte derivater av metan, etan og propan kontrolleres av "The Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer".

Underposisjon 3824.91 (varenummer 38.24.9100)

Handelen med blandinger og preparater som er beskrevet i underposisjon 3824.91 reguleres av «Konvensjonen om forbud mot utvikling, produksjon, lagring og bruk av kjemiske våpen samt ødeleggelse av slike våpen (kjemivåpenkonvensjonen)».

38.25 RESTPRODUKTER FRA KJEMISKE ELLER BESLEKTEDE INDUSTRIER, IKKE NEVNT ELLER INNBEFATTET ANNET STED; KOMMUNALT AVFALL; KLOAKKSLAM; ANNET AVFALL SPESIFISERT I NOTE 6 TIL DETTE KAPITLET.

A. RESTPRODUKTER FRA KJEMISKE ELLER BESLEKTEDE INDUSTRIER, IKKE NEVNT ELLER INNBEFATTET ANNET STED.

1. **Alkalisk jernoksid** til rensing av gass (særlig lysgass) som inneholder urent ferrioksid. Det fremkommer som et biprodukt ved en av metodene for utvinning av aluminium fra bauxitt. Dette biprodukt inneholder også natriumkarbonat, kiseldioksid etc.
2. **Reststoffer fra fremstillingen av antibiotika** (såkalte "kaker") med et meget lavt innhold av antibiotika og anvendelige ved tilberedning av sammensatt dyrefôr.
3. **Ammoniakk-gassvann** som er det vandige sjikt som skilles ut av rå steinkulltjære ved fremstilling av kullgass (lysgass). Det fremstilles også ved absorpsjon av ammoniakk i det vann som brukes til vasking av kullgass. De blir i alminnelighet konsentrert før transport. De er brunaktige væsker som brukes til fremstilling av ammoniumsalter (særlig ammoniumsulfat) og til fremstilling av rensede og konsentrerte vandige oppløsninger av ammoniakk-gass.
4. **Brukt gassrensemasse.** Etter at størstedelen av ammoniakken er fjernet fra kullgass ved vasking med vann, renses den kjemisk ved å la den passere gjennom en masse som vanligvis består av myrmalm eller av jern(III)oksidhydrat, sagflis og kalsiumsulfat. Denne masse fjerner visse forurensninger (hydrogensulfid, hydrogencyanid etc.) i gassen. Når den er brukt, inneholder den en blanding av svovel, jernblått, litt ammoniumsalter og andre stoffer og er kjent som brukt gassrensemasse. Den foreligger i alminnelighet som pulver eller korn, med grønnaktig eller brunaktig farge, med en ubehagelig lukt og brukes hovedsakelig som råstoff for fremstilling av svovel og cyanider (særlig jernblått), som gjødsel eller som insektbekjempende middel.
5. **Reststoffer fra avsvovling av avgasser fra kraftstasjoner** ved bruk av såkalt kalksteingips ("limestone gypsum flue gas desulphurisation (LG GFD)"). Disse reststoffene er i fast form eller i form av en velling og kan videreføres og brukes som erstatning for naturlig kalkstein ved tilvirkning av gipsplater. Imidlertid er rensert kalksulfat som er isolert fra slike reststoffer **unntatt (posisjon 28.33)**.

B. KOMMUNALT AVFALL

Denne posisjonen omfatter også **kommunalt avfall** av de slag som samles inn fra private husholdninger, hoteller, restauranter, sykehus, butikker, kontorer og lignende, gate- og fortausrengjøring, samt bygnings- og nedrivningsavfall. Kommunalt avfall inneholder vanligvis mange forskjellige materialer som plast, gummi, tre, papir, tekstiler, glass, metaller, matavfall, ødelagte møbler og andre ødelagte og kasserte varer.

Ensartede materialer eller artikler utsortert fra avfallet (slik som plast-, gummi-, tre-, papir-, tekstiler-, glass- eller metallavfall og brukte batterier) og industriell avfall er **unntatt** og klassifiseres i sine respektive posisjoner i tolltariffen. (Når det gjelder industriell avfall fra kjemiske eller beslektede industrier, se punkt D nedenfor). Slikt avfallsmateriale eller artikler som innsamles separat skal også klassifiseres i sine respektive posisjoner.

C. KLOAKKSLAM

Kloakkslam er slam som stammer fra behandlingsanlegg for avløps- og kloakkvann i tettsteder og inkluderer avfall fra forbehandling av avløps- og kloakkvann, avfall fra anleggsrengjøring og ikke-stabilisert slam.

Denne posisjonen **omfatter ikke** stabilisert kloakkslam som er anvendelig som gjødsel (**kapittel 31**). Stabilisert slam som inneholder materialer som er skadelige for landbruket (for eksempel tungmetaller), og som gjør slammene uegnet som gjødsel, klassifiseres fremdeles under denne posisjon.

D. ANNET AVFALL SPESIFISERT I NOTE 6 TIL DETTE KAPITLET

Denne posisjonen omfatter også et bredt spekter av annet avfall, spesifisert i note 6 til dette kapitlet. Det omfatter:

1. **Klinisk avfall**, det vil si, forurenset avfall fra medisinsk forskning, diagnose, behandling eller andre medisinske, kirurgiske, dentale eller veterinær-medisinske prosedyrer. Slikt avfall inneholder ofte patogener, farmasøytiske substanser og kroppsvæsker og krever spesielle prosedyrer for håndtering (for eksempel tilsølte klær, brukte hansker og brukte sprøytespisser).
2. **Organisk løsemiddelavfall** kommer vanligvis fra rense- og vaskeprosesser og inneholder hovedsakelig organiske løsemidler og er i den foreliggende tilstand ikke egnet til bruk til det opprinnelige formål. Produktene kan være bestemt for gjenvinning av løsemidlene.

Avfall hovedsakelig inneholdende jordoljer eller oljer utvunnet av bituminøse mineraler er **unntatt (posisjon 27.10)**.

3. **Avfall i form av flytende metallsyrebad, hydrauliske væsker, bremsevæsker og frostvæsker** som i den foreliggende tilstand ikke lenger er egnet til bruk til sitt opprinnelige formål. De brukes hovedsakelig til gjenvinning av det opprinnelige produkt.

Posisjonen **omfatter ikke** aske og reststoffer fra avfall av flytende metallsyrebad av det slag som brukes til gjenvinning av metall eller metallforbindelser (**posisjon 26.20**) og avfall fra hydrauliske oljer og bremsevæsker som hovedsakelig inneholder jordoljer eller oljer fra bituminøse mineraler (**posisjon 27.10**).

4. **Annet avfall fra kjemiske eller beslektede industrier**. Denne gruppen omfatter, blant annet, **avfall fra produksjon, behandling og bruk av trykkfarger, fargestoffer, pigmenter, maling og lakk, annet enn kommunalt avfall og avfall av organiske løsemidler**. De er vanligvis heterogene blandinger som kan variere fra væske eller halvfast oppløsninger i vandige eller ikke-vandige media, og fremstå med svært ulik grad av viskositet. De er ikke lenger anvendelige til bruk til sitt opprinnelige formål slik de foreligger.

Posisjonen **omfatter imidlertid ikke** slagg, aske og avfallrester fra produksjon, behandling og bruk av trykkfarger, fargestoffer, pigmenter, maling og lakk, av de slag som brukes til gjenvinning av metaller eller deres forbindelser (**posisjon 26.20**) og avfall som hovedsakelig inneholder jordoljer eller oljer utvunnet fra bituminøse mineraler (**posisjon 27.10**).

38

Denne posisjon **omfatter heller ikke**:

- a. slagg, aske og reststoffer inneholdende metaller, arsenikk eller blandinger derav, av de slag som brukes for gjenvinning av arsenikk eller metaller eller til fremstilling av deres forbindelser (**posisjon 26.20**).
- b. aske og reststoffer fra forbrenning av kommunalt avfall (**posisjon 26.21**).
- c. terpenholdige biprodukter fra behandling av flyktige, vegetabiliske oljer (**posisjon 33.01**).
- d. avfallslut fra behandling av tremasse (**posisjon 38.04**).

38.26 BIODIESEL OG BLANDINGER DERAU, SOM IKKE INNEHOLDER ELLER SOM INNEHOLDER MINDRE ENN 70 VEKTPROSENT JORDOLJER ELLER OLJER UTUVUNNET AV BITUMINØSE MINERALER.

Biodiesel består av monoalkylestere av fettsyrer av forskjellig kjedelengde, ikke blandbar med vann, med et høyt kokepunkt, lavt damptrykk og en viskositet tilsvarende den for diesel fremstilt av petroleum. Biodiesel er gjerne fremstilt ved en kjemisk prosess kalt transforestring, hvor fettsyrene i oljen eller fett reagerer med en alkohol (vanligvis metanol eller etanol) som befinner seg i en katalysator for å danne de ønskede estere.

Biodiesel kan utvinnes fra vegetabiliske oljer (for eksempel rapsfrø, soyabønner, palme, solsikke, bomullsfrø, jatropha), fra animalsk fett (for eksempel smult, talg) eller fra brukte oljer eller fettstoffer (for eksempel stekeolje, resirkulert stekefett).

Biodiesel inneholder i seg selv ikke jordoljer eller oljer utvunnet fra bituminøse mineraler, men kan blandes med destillert drivstoff utvunnet fra petroleum eller bituminøse mineraler (for eksempel diesel, parafin, fyringsolje). Biodiesel kan brukes som drivstoff for stempeldrevne forbrenningsmotorer med kompresjons-tenning, i produksjon av termisk energi eller liknende bruk.

Posisjonen **omfatter ikke**:

- a. Blandinger som inneholder 70 vektprosent eller mer av jordoljer eller oljer utvunnet av bituminøse mineraler (**posisjon 27.10**).
- b. Produkter utvunnet fra vegetabiliske oljer som har vært fullstendig desoksidert og som kun består av alifatiske hydrokarbonkjeder (**posisjon 27.10**).

